

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS PEKUDEI • MAAMAR 1

אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו'

“These are the accounts of the Mishkan,
the Mishkan of the Testimony”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/pekudei/1/

1 אלה פקודי המשכן משכן העדות וגו'. הנה ידוע הקושיא במקראות אלו. אומרו משכן משכן שני פעמים. וגם מ"ש אשר פקד על פי משה והל"ל אשר פקד משה.

"These are the accounts of the Mishkan, the Mishkan of the Testimony," etc. Now, the difficulty in these verses is well known. [First,] it says "Mishkan, Mishkan," twice. Also, what is written, "which were reckoned at the word of Moshe": it should have said, "which Moshe reckoned."

וגם אומרו עבודת הלויים מה ענין עבודת הלויים שהיתה במסעות לישא את המשכן מה שייך זה אצל פקודי המשכן.

Also, it says "the service of the Levites": what is the point of the service of the Levites, which was during the journeys, to carry the Mishkan? What does this have to do with the accounts of the Mishkan?

וגם מ"ש עבודת הלויים ביד איתמר ולמה לא נזכר ג"כ מה שהיה ביד אלעזר (וכמבואר קושיות אלו באלשיך).

Also, what is written, "the service of the Levites by the hand of Isamar": why is what was by the hand of Elazar not mentioned as well? (These questions are set out in the Alshich.)

והענין הוא כי הנה ענין המשכן הוא השראת השכינה בישראל וכמ"ש ושכנתי בתוכם וכתוב היכל ה' המה (בירמיה ס"ז ד') והוא כמארז"ל נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים.

The explanation is this. The Mishkan is the dwelling of the Shechinah (Divine Presence) in Israel, as it is written, "And I will dwell within them," and it is written, "The sanctuary of G-d are they" (in Jeremiah, chapter 7[, verse] 4). This is as our Sages, of blessed memory, said: the Holy One, blessed be He, desired to have a dwelling place among the lower realms.

וצ"ל והלא גם בלא"ה כתיב את השמים ואת הארץ אני מלא. אך הענין כי דירה זו היינו שיהיה בחי' גילוי אלקותו יתברך.

This must be understood: surely, even without this, it is written, "I fill the heavens and the earth." The explanation, however, is that this dwelling means that there should be the revelation of His G-dliness, may He be blessed.

2 והיינו בתחתונים דוקא דפי' תחתונים אין ר"ל במקום שהרי הוא ית' אינו בגדר מקום וכמ"ש

And this is specifically among the lower realms. "Lower" does not mean in place, for He, may He be blessed, is not within the bounds of place, as it is written,

הנה מקום אתי רק פי' עליונים ותחתונים היינו במעלה ומדרגה שעולם הזה השפל הוא היותר תחתון ושפל במדרגה

“Behold, there is a place with Me.” Rather, “upper” and “lower” are in rank and level: this lowly world is the lowest and most debased in level,

דהיינו שהוא סוף ותכלית כל המדרגות השתלשלות העולמות שלכך השגת אלהות הוא בו בהסתר וצמצום גדול והחשך יכסה ארץ ונתאוה הקדוש ברוך הוא להיות בו דוקא בחי' דירה וגילוי אלקותו ית' להאיר את החשך דוקא

that is, it is the end and furthest point of all the levels of the chain of descending worlds (hishtal-shelus), so that in it the apprehension of G-dliness is in concealment and great tzimtzum (contraction), “and darkness shall cover the earth.” And the Holy One, blessed be He, desired that specifically in it there be a dwelling and a revelation of His G-dliness, may He be blessed, to illuminate the darkness specifically.

והיינו ע"י תורה ומצוות וכנודע ממארו"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי העוה"ב לפי שעל ידי זה ממשיך גילוי אלקות יותר מבחינת חיי העוה"ב כו'.

This is through Torah and mitzvos, as is known from the saying of our Sages, of blessed memory: “One hour of teshuvah (return) and good deeds in this world is better than all the life of the World to Come,” because through this one draws down a revelation of G-dliness greater than the life of the World to Come, etc.

והנה המשכת דירה זו וגילוי זה הוא ע"י דאתכפא סט"א דוקא שהוא היצה"ר וכמ"ש בזהר פ' תרומה דקכ"ח כד אתכפא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא על כולא כו'

Now, the drawing down of this dwelling and this revelation comes specifically through the subjugation (iskafya) of the sitra achra (the other side), which is the evil inclination, as is written in the Zohar, Parshas Terumah, folio 128: “When the sitra achra is subjugated, the glory of the Holy One, blessed be He, rises above, over all,” etc.

(ועי' ג"כ ר"פ יתרו) ומתחלה צ"ל אתכפא ואח"כ בחינת אתהפכא חשוכא לנהורא וענין אתכפא זו היינו בכל ה' חושים כמו בראיה עוצם עיניו מראות ברע וכן בשמיעה כו'

(See also the beginning of Parshas Yisro.) First there must be subjugation (iskafya), and afterwards the level of transformation (is'hapcha), [turning] darkness into light. This subjugation applies to all five senses: as in sight, “he shuts his eyes from looking upon evil,” and likewise in hearing, etc.,

וכן בדבור ומעשה וכן במחשבה ומדות הנפש קדש עצמך במותר לך ועיי' יבא לבחינת אתהפכא להיות
ה' חושים ומחשבה שלו ממש כלי לאור א"ס ב"ה וז"ש על ישראל היכל ה' המה פי' היכל הוי' היינו

and likewise in speech and action, and likewise in thought and the emotive attributes (middos) of the soul: "Sanctify yourself in what is permitted to you." Through this he will come to the level of transformation (is'hapcha), so that his five senses and his thought become actually a vessel for the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He. This is what is said of Israel, "The sanctuary of G-d are they": the meaning of "the sanctuary of Havayah" is

כי מ"ע ומצות ל"ת תלוין בשם הוי' כמ"ש לקמן מ"ע בוי"ה ומצות לא תעשה בוי"ה

that the positive commandments and the prohibitive commandments depend on the Name Havayah, as is explained below: the positive commandments in vav-hei, and the prohibitive commandments in yud-hei.

לכן על ידי קיום המ"ע ול"ת נעשים בחינת היכל וכלי לגילוי שם הוי' ממש אשר זהו ענין ושכנתי בתוכם וכמ"ש לקמן בענין פקודי המשכן משכן העדות כו'.

Therefore, through fulfilling the positive commandments and the prohibitions, they become a sanctuary and a vessel for the revelation of the Name Havayah itself. This is the meaning of "And I will dwell within them," as is explained below concerning "the accounts of the Mishkan, the Mishkan of the Testimony," etc.

3 וזהו ענין מארז"ל עתידים צדיקים שיאמרו לפניו קדוש והיינו משום שע"י תורה ומצות הם ממשיכים על נפשם גילוי אור א"ס מה שהוא בחינת קדוש ומוכדל כו'

This is the meaning of the saying of our Sages, of blessed memory: "In the future, 'Holy' will be said before the righteous." This is because through Torah and mitzvos they draw down upon their souls the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), that which is [the level of] "holy" and set apart, etc.

ולכן נגד ג"פ קדוש נאמר עליהם היכל ה' המה ג' פעמים (בירמיה ס"י ז') והיינו ג' בחינת לבושי הנפש מחשבה ודבור ומעשה שבהן ת לוין קיום כל המצות.

Therefore, corresponding to the three times "Holy," it is said of them, "The sanctuary of G-d are they," three times (in Jeremiah, chapter 7). These are the three garments of the soul, thought, speech and action, on which the fulfillment of all the mitzvos depends.

(ועמ"ש בד"ה וישלח יהושע בהפטרה דפי שלח ועמ"ש מענין ג"פ ארץ בת"א ר"פ בראשית בד"ה השמים כסאי ועיין מזה בשלי"ה ר"פ ויחי וע' ברע"מ פ' עקב דף ער"ב סע"ב ובהרמ"ז שם ועמ"ש בפי' היכל סד"ה כי אתה נרי)

(See what is written in the discourse beginning "And Yehoshua sent," on the haftarah of Parshas Shelach; see what is written about the three times "earth" in Torah Ohr, at the beginning of Parshas Bereishis, in the discourse beginning "The heaven is My throne"; see on this in the Shelah, at the beginning of Parshas Vayechi; see the Raaya Mehemna, Parshas Eikev, folio 272, end of side b, and the Ramaz there; and see what is written on the meaning of "sanctuary" at the end of the discourse beginning "For You are my lamp.")

והיינו הדירה בתחתונים שיהיו הנשמות נעשים בעולם הזה בגוף דוקא כלי לבחינת קדוש ומובדל וכמ"ש בקרבך קדוש

This is the dwelling among the lower realms: that the souls, in this world, specifically in the body, become a vessel for [the level of] the holy and set apart, as it is written, "The Holy One in your midst."

וזהו ושכנתי בתוכם דוקא וכל זה נעשה על ידי אתכפיה סט"א בסור מרע ועשה טוב כו':

This is "And I will dwell within them," specifically. All this is accomplished through the subjugation (iskafya) of the sitra achra, in "turn away from evil and do good," etc.

4 קיצור. ענין המשכן ושכנתי בתוכם דירה בתחתונים והיינו על ידי אתכפיה ואתהפכה היכל ה' המה ג"פ כנגד ג"פ קדוש:

Summary. The Mishkan and "I will dwell within them": a dwelling among the lower realms, which comes through subjugation (iskafya) and transformation (is'hapcha). "The sanctuary of G-d are they" three times, corresponding to the three times "Holy."

5 ב והנה צ"ל הטעם למה אסתלק יקרא דקודשא בריך הוא דוקא ממה דאתכפיה סט"א והלא אין הס"א תופס מקום כלל בהשתלשלות כידוע וכמ"ש שממית בידים תתפש כו'. אך הענין יובן בהקדים שרש ענין מ"ע ומצות ל"ת.

2. Now, we must understand the reason why the glory of the Holy One, blessed be He, rises specifically through the subjugation of the sitra achra. Surely the sitra achra occupies no place at all in the chain of descending worlds (hishtalshelus), as is known, and as it is written, "The spider grasps with its hands," etc. The matter will be understood by first explaining the root of the positive commandments and the prohibitive commandments.

כי הנה ידוע מ"ש בת"ז בהקדמה די די סע"ב ודי הי ע"א ע"פ זה שמי לעולם וזה זכרי שמי עם י"ה שס"ה ל"ת ו"ה עם זכרי רמ"ח מ"ע.

For it is known what is written in the Tikkunei Zohar, in the Introduction, folio 4, end of side b, and folio 5, side a, on the verse "This is My Name forever, and this is My remembrance": "My Name" (shemi) with yud-hei is 365, the prohibitions; vav-hei with "My remembrance" (zichri) is 248, the positive commandments.

6 והנה י"ה למעלה מבחינת ו"ה שהרי י"ה הוא שם בפ"ע גם פ"י יהא שמיה רבא י"מ שם י"ה רבא כו

Now, yud-hei is higher than [the level of] vav-hei, for Yah is a Name in its own right. Also, some explain "Yehei shemei rabba" (May His great Name) as "the Name Yah [be] great," etc.,

כמ"ש בטא"ח רס"י נ"ו וכמ"ש ג"כ בענין הנסתרות לה' אלקינו י"ה והנגלות ו"ה נגלות כו

as is written in the Tur, Orach Chayim, at the beginning of section 56. It is also as written regarding "The hidden things belong to Havayah our G-d": yud-hei; "and the revealed things": vav-hei are revealed, etc.

וכן שמי למעלה מבחי' זכרי כמובן ממ"ש בגמרא ספ"ג דפסחים וא"כ הל"ת הם גבוהים ממ"ע

Likewise, "My Name" is higher than [the level of] "My remembrance," as is understood from what is said in the Gemara, at the end of chapter 3 of Pesachim. If so, the prohibitions are higher than the positive commandments.

ולכן עבר על מ"ע ושב לא זו משם עד שמוחלין לו משא"כ במל"ת תשובה תולה כו' והיינו לפי שנמשכים מבחי' י"ה וכמ"ש במ"א בד"ה לבאר ענין יוה"כ.

Therefore, if one transgressed a positive commandment and did teshuvah, he does not move from there before he is forgiven, whereas with a prohibitive commandment, teshuvah suspends [the punishment], etc. This is because they are drawn from [the level of] yud-hei, as is explained elsewhere, in the discourse beginning "To explain the matter of Yom Kippur."

7 וזה יפלא לכאורה שהרי המ"ע ענינם גילוי והמשכת אלקות ע"י מעשה זו דרמ"ח פקודין הם רמ"ח אברין דמלכא.

At first glance this is astonishing, for the positive commandments are [a matter of] revealing and drawing down G-dliness through action; this is [the teaching that] "the 248 commandments are the 248 limbs of the King."

ובלי"ת ליכא שום מעשה רק שיושב ואינו עובר עבירה א"כ איך יהיה זה גדול מהעושה מ"ע

In the prohibitions, however, there is no action at all, only that one sits and does not commit a transgression. If so, how can this be greater than one who performs a positive commandment?

אך הענין דאדרבה היא הנותנת דלפי ששרש הלי"ת ממקום גבוה מאד מבחי י"ה ע"כ אין להם כלים למטה

The explanation, however, is that, on the contrary, this is the very reason: because the root of the prohibitions is from a very high place, from [the level of] yud-hei, therefore they have no vessels below

רק ע"י שב ואל תעשה כו' וזהו ענין בארץ לא זרועה פי' שהזריעה היא בחינת לא היינו בקיום בחי' לא except through "sit and do not do," etc. This is the meaning of "in a land not sown": that is, the sowing is [the aspect of] "not," namely in fulfilling the aspect of "not,"

דהיינו שמירת מצות ל"ת זהו ממשיך מבחי אשר לא ישב אדם שם היינו למעלה מבחי מ"ע שהם בחי' אדם רמ"ח אברין דמלכא כו'.

that is, keeping the prohibitive commandments. This draws down from [the level of] "where no man dwelt," that is, above [the level of] the positive commandments, which are [the level of] "man," the 248 limbs of the King, etc.

8 ויוכן זה בהקדים תחלה ענין מ"ע שהם רמ"ח אברים דמלכא ושס"ה ל"ת הם שס"ה גידים שבהן הדם ועמ"ש בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ובד"ה לסוסתי ברכבי

This will be understood by first explaining [the matter of] the positive commandments, which are the 248 limbs of the King, while the 365 prohibitions are the 365 sinews, in which the blood is. See what is written in the discourse beginning "When Israel put 'we will do' before 'we will hear,'" and in the discourse beginning "To My mare among the chariots."

והנה פי' אברים הוא עד"מ האבר הוא כלי לחיות הנפש שמלוכש בו כמו כח השכל מלוכש בראש וכח המעשה בידים.

Now, the meaning of "limbs": by way of analogy, a limb is a vessel for the life-force of the soul that is encloded in it, as the power of intellect is encloded in the head and the power of action in the hands.

9 והנה מבואר בבינונים ח"א פנ"א איך שהחיות המלוכש בהאברים הוא רק בחי גילוי והארה מהנפש דאילו הנפש עצמה לא שייך לומר שמתחלקת לרמ"ח אברים כו'

Now, it is explained in [the Book of] the Beinonim, Part I, chapter 51, that the life-force encloded in the limbs is only [the level of] a revelation and radiance from the soul, for of the soul itself one cannot say that it divides into 248 limbs, etc.,

וגם הגילוי ממנה מאיר ומתלבש במוחין והארה נמשך משם לשאר כל האברים ומקבל כל אבר כח וחיות הראוי לו כפי מזגו כו' יעו"ש באריכות.

and also that the revelation from it shines and is encloded in the brain, and from there a radiance is drawn to all the other limbs, and each limb receives the power and life-force fitting for it, according to its composition, etc. See there at length.

אמנם מ"מ מובן שהארה זו מחיות הנפש שבכל אבר מתאחד עם עצמות הנפש והיו לאחדים ממש שהנפש היא המשכלת בשכל שבמוח והיא המדברת כו'

Nevertheless, it is understood that this radiance of the soul's life-force in each limb is united with the essence of the soul, and they become truly one: it is the soul that thinks with the intellect in the brain, and it is the soul that speaks, etc.

(ועמ"ש בענין משל זה באריכות ע"פ וידבר דעשה"ד) ובהסתלק הנפש מהגוף מסתלקים כל הכחות שהיו נמשכים ממנה בהאברים.

(See what is written about this analogy at length on "And He spoke" of the Ten Commandments.) When the soul departs from the body, all the powers that were drawn from it into the limbs depart.

הרי מובן שהכחות והחיות שברמ"ח אברים מתאחדים עם הנפש ממש ועכ"ז שוכנים כל אחד בכלי מיוחד כל אחד ואחד בפ"ע להיותם הארה מהנפש כו'.

Thus it is understood that the powers and life-force in the 248 limbs are united with the soul itself, and nevertheless each one dwells in a particular vessel, each one separately, since they are a radiance from the soul, etc.

10 וכך יובן עד"מ למעלה ענין רמ"ח אברים דמלכא שהוא כמאמר הידוע איהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד כי חיוהי הוא האור והחיות הנמשך מא"ס ב"ה להיות מתלבש בבחי' חסד

In the same way, by analogy, one can understand above the 248 limbs of the King, which is as the well-known saying, "He and His life-forces are one; He and His vessels (ihu vegarmohi) are one." "His life-forces" are the light and life-force drawn from the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, to be en clothed in [the attribute of] Chesed (kindness).

והנה החסד נקי דרועא שהוא אבר וכלי לאור וחיות זה הפשוט הנמשך מא"ס ב"ה דלאו מכל אינון מדות איהו כלל

Now, Chesed is called "the arm," which is a limb and vessel for this simple light and life-force drawn from the Infinite One, blessed be He, who is not of these attributes at all.

והרי א"כ איהו וחיוהי חד שאור וחיות זה מיוחד במקורו א"ס ב"ה וכנ"ל במשל התאחדות החיות שבהאבר במקורו הוא עצם הנשמה. וגם איהו וגרמוהי חד שהוא יתברך ומדת חסדו כו' מיוחדים בתכלית.

If so, then "He and His life-forces are one," for this light and life-force is united with its source, the Infinite One, blessed be He, as [explained] above in the analogy of the union of the life-force in the limb with its source, the essence of the soul. And also "He and His vessels are one," for He, may He be blessed, and His attribute of Chesed, etc., are utterly united.

11 והנה המשכה זו שיתלבש אא"ס ברמ"ח אברים דמלכא עד"מ להיות איהו וחיוהי וגרמוהי חד הוא על ידי רמ"ח מ"ע כגון ע"י צדקה וגמ"ח נמשך בבחי' חסד דרועא ימינא

Now, this drawing down, that the Infinite Light (Or Ein Sof) be en clothed in the 248 limbs of the King, by way of analogy, so that "He and His life-forces and His vessels are one," is through the 248 positive commandments. For example, through charity and acts of kindness (gemilus chassadim) it is drawn into [the attribute of] Chesed, the right arm;

ועל ידי קיום מצות דינים נמשך בגבורה דרועא שמאלא וכן ע"י אתדל"ת כשכובש את יצרו שהוא ג"כ בחינת גבורה כמארז"ל איזהו גבור כו' ועיין מ"ש מזה באריכות בד"ה משה ידבר.

through fulfilling the commandments of judgments (dinim) it is drawn into Gevurah (restraint), the left arm; and likewise through an arousal from below, when one conquers his inclination, which is also [the aspect of] Gevurah, as our Sages, of blessed memory, said, "Who is mighty?" etc. See what is written on this at length in the discourse beginning "Moshe would speak."

12 ועפ"י יובן גם כן ענין מעלת עסק התורה על כל שאר המצות כי הנה יש ב' מדרגות בבחינת רמ"ח אברים.

According to this, one will also understand the superiority of Torah study over all the other mitzvos. For there are two levels in the 248 limbs:

האחד האברים החיצונים והב' אברים הפנימים ועד"מ באדם התחתון אברים הפנימים בהם הוא התלבשות פנימיות החיות יותר מבאברים החיצונים ולכך רוב אברים הפנימים נקובתם במשהו. מה שאין כן באברים החיצונים.

the first, the outer limbs, and the second, the inner limbs. By way of analogy, in the lower man, the inner dimension of the life-force is enclotted in the inner limbs more than in the outer limbs. Therefore, most of the inner limbs [are rendered unfit] by a perforation of any size, which is not so with the outer limbs.

13 והנמשל יובן דאף על פי שאין לו גוף ולא דמות הגוף עכ"ז דברה תורה כלשון בני אדם ויש שם ג"כ בחי' פנימיות וחיצוניות ודרך כלל

The analogue will be understood: although He has no body nor the likeness of a body, nevertheless "the Torah speaks in the language of men," and there, too, there is [the aspect of] an inner and an outer dimension. In general,

הנה מצות עסק התורה הוא כביכול מבחינת אברים הפנימיים כי אורייתא מחכמה נפקת וכתב בחכמה חכמת אדם תאיר פניו וכענין צהבו פניו של רבי אבהו על ידי שמצא

the mitzvah of Torah study is, as it were, of [the level of] the inner limbs, for "the Torah comes forth from Chochmah (wisdom)," and of wisdom it is written, "A man's wisdom makes his face shine," as in [the account that] Rabbi Abahu's face beamed because he had found

תוספתא חדתא שע"י זה יש הארת פנים כך נמשך למעלה להיות יאר ה' פניו אליך בחינת פנימיות.

a new Tosefta. Just as through this there is a shining of the face, so it is drawn above, [so] that "G-d make His face shine upon you," [the level of] the inner dimension.

14 וכמאמר רז"ל כל הקורא ושונה הקדוש ברוך הוא קורא ושונה כנגדו. וענין זה שהקב"ה קורא ושונה

כנגדו הוא גילוי בחינת אור א"ס בח"ע

As our Sages, of blessed memory, said: "Whoever reads and studies, the Holy One, blessed be He, reads and studies opposite him." This, that the Holy One, blessed be He, reads and studies opposite him, is the revelation of [the level of] the Infinite Light (Or Ein Sof) in the higher Chochmah (Chochmah Ila'ah),

כי מצד עצמו אינו מערך בחינת חכמה כלל והרי זה גילוי בחינת פנימיות וכמו במוח שבראש שם גילוי פנימית החיות וזהו כי באור פניך נתת לנו תורת חיים כו'.

for in Himself He is not of the order of [the level of] Chochmah at all. This is a revelation of [the level of] the inner dimension (pnimiyus), just as in the brain in the head there is the revelation of the inner dimension of the life-force. This is [the meaning of] "For by the light of Your face You gave us the Torah of life," etc.

ואמנם בעסק מעשה המצות הוא ההמשכה בבחינת אברים החיצונים כמשל על ידי גמ"ח נמשך בבחי' חסד דרועא ימינא כו' ולכן תלמוד תורה כנגד כולם להיותו בבחינת הפנימיות

In the practice of the mitzvos, however, the drawing down is into [the level of] the outer limbs; for example, through acts of kindness (gemilus chassadim) it is drawn into [the level of] Chesed, the right arm, etc. Therefore "the study of Torah is equal to them all," since it is of [the level of] the inner dimension.

(וכמו עד"מ החיות שבמוחין כולל כללות כל החיות של הרמ"ח אברים כמ"ש בס' של בינונים פנ"א הנ"ל כך התורה היא המוחין של כללות המצות וכמ"ש בביאור ע"פ ויהי קול מעל לרקיע כו' והיינו שהיא מוחין דז"א כמ"ש על פי השמים כסאי)

(Just as, by way of analogy, the life-force in the brain includes the life-force of all the 248 limbs as a whole, as is written in the Book of the Beinonim, chapter 51, mentioned above, so the Torah is the mind of the mitzvos as a whole, as is written in the explanation on the verse "And there was a voice above the firmament," etc.; that is, it is the intellect (mochin) of Z'eir Anpin, as is written on the verse "The heaven is My throne.")

וזהו והנגלות לנו ולבנינו הן תורה ומצות אותיות ו"ה שבשם הוי"ו הוי"ו הוא בעסק התורה שיהיה הקב"ה קורא ושונה כנגדו והה"א הוא במעשה המצות

This is [the meaning of] “and the revealed things are for us and for our children”: they are Torah and mitzvos, the letters vav-hei of the Name Havayah. The vav is in Torah study, so that the Holy One, blessed be He, reads and studies opposite him, and the hei is in the performance of the mitzvos.

וזהו זכרי עם ו"ה שעולה רמ"ח היינו שעל ידי מ"ע נמשך יחוד ו"ה (ופי זכרי עם ו"ה הנה לפי הגמרא ספ"ג דפסחים משמע דזכרי זהו הקריאה של הוי

This is “My remembrance (zichri) with vav-hei,” which equals 248: that is, through the positive commandments the union of vav-hei is drawn down. (As for the meaning of “My remembrance with vav-hei”: according to the Gemara’s explanation at the end of chapter 3 of Pesachim, it implies that “My remembrance” is the reading of [the Name] Havayah,

כמו שנקרא בשם אדנות והיינו כי קיום המצות צ"ל בבחינת קבלת עול בחינת עבד שעובד את האדון וע"ז מורה שם אדני וכמ"ש במ"א בד"ה ועתה יגדל

as it is read with the Name of Lordship (Adnus). That is, the fulfillment of the mitzvos must be in [the manner of] accepting the yoke (kabbalas ol), [the level of] a servant who serves the master, and to this the Name Ado-nai points, as is explained elsewhere in the discourse beginning “And now let there be magnified,

נא כח אדני וא"כ פי זכרי עם ו"ה שע"י מ"ע ממשיכים גילוי שם הויה בשם אדנות ע"ד מ"ש והי בהיכל קדשו כו' וכענין כוונת אמן שהוא חיבור הוי אדני ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שובה ישראל.

I pray, the power of Ado-nai.” If so, the meaning of “My remembrance with vav-hei” is that through the positive commandments one draws the revelation of the Name Havayah into the Name of Lordship, in the manner of what is written, “And Havayah is in His holy sanctuary,” etc., and like the intent of “Amen,” which is the joining of Havayah and Ado-nai. See what is written on this in the explanation on the verse “Return, O Israel.”

ובמא"א אות זי"ן סעיף י"ג פי' דזכרי בדכורא ז"א כו' וע' בהקדמת תי"ז ד' ד' ע"ב ודף ה' ע"א ובתיקון כ"ב דס"ב ע"ב ובלק"ת פ' בראשית בהקדמתו לטעמי מצות ומ"ש בד"ה זכור את יום השבת לקדשו):

In Me'orei Or, the letter zayin, section 13, it is explained that "My remembrance" (zichri) is in the male (dechura), Z'eir Anpin, etc. See the Introduction to the Tikkunei Zohar, folio 4, side b, and folio 5, side a; Tikkun 22, folio 62, side b; the Likkutei Torah [of the Arizal], Parshas Bereishis, in his introduction to the reasons of the mitzvos; and what is written in the discourse beginning "Remember the Shabbos day to keep it holy."

15 קיצור. ענין שמי עם י"ה שס"ה ל"ת זכרי עם ו"ה רמ"ח מ"ע מדוע ל"ת גבוהים ממ"ע. פי' רמ"ח מ"ע הם רמ"ח אברים דמלכא.

Summary. "My Name with yud-hei" is 365, the prohibitions; "My remembrance with vav-hei" is 248, the positive commandments. Why are the prohibitions higher than the positive commandments? Explanation: the 248 positive commandments are the 248 limbs of the King,

המשכות אור א"ס בע"ס חסד כו' ועמ"ש מזה בד"ה אני ישנה ולכי ער. גבי רעיתי. והתורה היא אברים הפנימים כו' ופי' זכרי עם ו"ה:

drawings of the Infinite Light (Or Ein Sof) into the Ten Sefiros, Chesed, etc. See what is written on this in the discourse beginning "I am asleep, but my heart is awake," on [the words] "My beloved." The Torah is the inner limbs, etc. And the meaning of "My remembrance with vav-hei."

16 ג אבל שמי עם י"ה שס"ה ל"ת הן נמשכים מבחי י"ה שע"ז נאמר הנסתרות לה' אלקינו שהם למעלה מבחי ו"ה וביאור ענין לשון נסתרות שנק' כן בחי י"ה.

3. But "My Name with yud-hei," the 365 prohibitions, are drawn from [the level of] yud-hei, of which it is said, "The hidden things belong to Havayah our G-d"; they are above [the level of] vav-hei. [Now for] the explanation of the term "hidden things," by which [the level of] yud-hei is called.

דהנה כתיב והחכמה מאין תמצא. פי' שהחכמה היא ראשית הגילוי בהשתלשלות והוא היו"ד דשם הוי'.

For it is written, "And Chochmah is found from ayin (nothing)." This means that Chochmah is the beginning of revelation in the chain of descending worlds (hishtalshelus), and it is the yud of the Name Havayah.

17 ועיז ארז"ל ביו"ד נברא העוה"ב. פי' שמהחכמה נמשך בבחי' בינה שהוא הבנת והשגת אלקות שממנה שרש העוה"ב יושבין ונהנין כו'. להנחיל אוהבי יש.

Of this our Sages, of blessed memory, said: "With the yud the World to Come was created." This means that from Chochmah [the light] is drawn into [the level of] Binah (understanding), which is the understanding and comprehension of G-dliness, from which comes the root of the World to Come, [where the righteous] "sit and delight," etc.: "to cause those who love Me to inherit yesh (substance)."

וזהו בחי' יש מאין כי החכמה היא עדיין בחי' אין כח מ"ה לפי שמאין תמצא.

This is [the level of] "something from nothing" (yesh me'ayin), for Chochmah is still [the level of] ayin (nothing), koach mah (the power of "what"), because it is found from ayin.

18 ואמנם בחינת האין שממנו תמצא החכמה הוא בחינה שלפני כל ההשתלשלות דשם הוי' ועיז אמרו בס"י לפני אחד מה אתה סופר

However, the level of the ayin from which Chochmah is found is a level that precedes the entire chain of descending worlds (hishtalshelus) of the Name Havayah. Of this they said in Sefer Yetzirah, "Before one, what do you count?"

וכמאמר אנת הוא חד ולא בחושבן ושם הוא למעלה משום השגה וגילוי דלית מחשבה תפיסא ביה כלל רק החכמה שמאין תמצא הוא ראשית הגילוי.

This is as the saying, "You are One, but not in number." There it is above all apprehension and revelation, for "no thought can grasp Him at all"; only Chochmah, which is found from ayin, is the beginning of revelation.

וז"ש רז"ל כברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא כי נהורא היינו בחי' חכמה ראשית הגילוי.

This is what our Sages, of blessed memory, said: "As in the creation of the world: first darkness and then light," for "light" is [the level of] Chochmah, the beginning of revelation.

וכדי להיות התהוות החכמה מאין הוא ע"י ברישא חשוכא שמוכרח להיות העלם והסתר תחלה שלא יתגלה מהבחי' אין שלמעלה מהחכמה.

For Chochmah to come into being from ayin is through "first darkness": there must first be hiddenness and concealment, so that the level of ayin, which is above Chochmah, is not revealed.

ועל זה נאמר ישת חשך סתרו (ועמ"ש מזה בד"ה שחורה אני ונאווה אש שחורה ע"ג אש לכנה)

Of this it is said, "He made darkness His hiding place." (See what is written on this in the discourse beginning "I am black but comely": black fire upon white fire.)

וע"י חשך והעלם זה נמשך אח"כ להיות בחינת נהורא בחכמה ראשית הגילוי ומרומז באות יו"ד שהוא רק נקודה אחת

Through this darkness and concealment there is afterwards drawn [the level of] light in Chochmah, the beginning of revelation. It is alluded to in the letter yud, which is only a single point,

כי עיקר ומקור הוא מה שכבחינת העלם ישת חשך סתרו והגילוי משם רק הארה קטנה בחינת יו"ד נקודה בעלמא

for the main thing and the source is what is in [the state of] concealment, "He made darkness His hiding place," and the revelation from there is only a small radiance, [the level of] yud, a mere point.

(ועיין מ"ש מענין יו"ד דשם הוי' בבה"ז פ' אחרי ע"פ המאמר שם דע"ט ע"ב הביאו עלי כפרה) ומי"ד נמשך בבחינת ה'.

(See what is written about the yud of the Name Havayah in the Biurei HaZohar, Parshas Acharei, on the passage there, folio 79, side b, "Bring an atonement for Me.") From the yud [the light] is drawn into [the level of] the hei.

וזהו שנקראו הנסתרות שהם בחינת עלמא דאתכסיא (ונקראו ג"כ מעמקים כמ"ש במא"א אות מ"ם ספ"ז ובזח"ג ס"פ ויקרא ודרס"ה ע"ב ובפ' בשלח דס"ג ע"ב וע"ז נאמר מאד עמקו מחשבותיך וכמ"ש בד"ה באתי לגני ועיין מ"ש

This is why they are called "the hidden things": they are [the level of] the hidden world (alma de'iskasya). (They are also called "depths," as is written in Me'orei Or, the letter mem, section 87; in the Zohar, Part III, at the end of Parshas Vayikra, and folio 265, side b; and in Parshas Beshalach, folio 63, side b. Of this it is said, "Your thoughts are very deep," as is explained in the discourse beginning "I have come into My garden." And see what is written

בביאור ע"פ אלה מסעי בענין שהחכמה נקרא אמת וזהו ענין חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת ומשם מובן מעלת החכמה הנקרא י"ה על המדות שהן בחינות ו"ה ונקראו חו"ב ג"כ מעייני הישועה כמ"ש במא"א שם סעיף פ"ד).

in the explanation on the verse "These are the journeys," on Chochmah being called "truth"; this is [the meaning of] "The seal of the Holy One, blessed be He, is truth." From there one understands the superiority of Chochmah, called yud-hei, over the emotive attributes (middos), which are [the levels of] vav-hei. Chochmah and Binah are also called "the wellsprings of salvation," as is written in Me'orei Or there, section 84.)

והנה משם הוא שרש הל"ת כי הנה להיות עכשיו גילוי מבחי' הנסתרות בחינת ישת חשך סתרו א"א כלל להיות הגילוי אפילו למעלה בעולמות העליונים בהשגת המהות ממש מאחר דלית מחשבה תפיסא ביה כלל.

Now, from there is the root of the prohibitions. For as for there being now a revelation from [the level of] the hidden things, [the level of] "He made darkness His hiding place," it is entirely impossible for the revelation, even above in the higher worlds, to be an apprehension of the actual essence, since "no thought can grasp Him at all."

רק ענין הגילוי הוא ההשגה איך שאינו מושג ושאי אפשר שיהיה בו השגה ונקרא ענין השגה זו דרך השלילה

Rather, the revelation is the apprehension of how He is not apprehended, and that it is impossible to have any apprehension of Him. This kind of apprehension is called "the way of negation,"

כמו ענין חכים ולא בחכמה ידיעא א"א להיות השגת מהות בחינת חכים רק שנשלול איך דלא בחכמה ידיעא שאינו מערך וסוג ומהות החכמה שבהנבראים שהחכמה שבנבראים

as with "He is wise, but not with a known wisdom": there cannot be an apprehension of the essence of [the level of] "wise"; we can only negate, [grasping] how it is "not with a known wisdom," that it is not of the order, kind and essence of the wisdom in created beings. For the wisdom in created beings

הוא דבר נוסף על עצמותו מה שאין כן הוא יתברך וחכמתו אחד ודבר זה אי אפשר להשיג איך הוא רק שנדע השלילה דלא בחכמה ידיעא כו'

is something added to their essence, which is not so with Him, may He be blessed: He and His wisdom are one. How this is, it is impossible to comprehend; we can only know the negation, "not with a known wisdom," etc.

וכן הרי מן השכל שבאדם לא יתהווה שום דבר וחכמתו ית' הוא המהווה יש מאין הבריאה

Likewise, from the intellect in a man nothing comes into being, whereas His wisdom, may He be blessed, is what brings creation into being, something from nothing,

כמ"ש בחכמה עשית הרי דבר זה א"א להשיג איך מבחי' החכמה יהיה הוי' מאין ליש הרי שא"א להשיג המהות רק השלילה דלא בחכמה ידיעא כו',

as it is written, "With Chochmah You have made [them]." This it is impossible to comprehend: how from [the level of] Chochmah there is a coming into being from nothing to something. Thus it is impossible to comprehend the essence, only the negation, "not with a known wisdom," etc.

(ובענין השלילה יש ג"כ מדרגות השגות רבות לאין קץ שהרי אנו לא נוכל רק להשיג איך דלא בחכמה ידיעא שאינו מערך השכל אנושי

(In negation, too, there are many levels of apprehension, without end. For we can only comprehend how He is "not with a known wisdom," that He is not of the order of human intellect;

והרי יש מדרגות אין קץ בחכמה ידיעא עצמו שהיא חכמה דבי"ע וג"ע העליון כו' ושם ישיגו איך שאינו מערך חכמה ידיעא דג"ע כו', וגם יושג יותר מהו הענין לא בחכמה ידיעא ואיך ענין השלילה והמ"י).

yet there are endless levels in "known wisdom" itself, namely the wisdom of [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah, and of the higher Gan Eden, etc., and there they will apprehend how He is not of the order of the known wisdom of Gan Eden, etc.; and it will also be apprehended more [deeply] what "not with a known wisdom" means, and how negation [works]. The discerning will understand.)

ומשם נמשכו שרש מצות ל"ת שענינם ג"כ הוא השלילה כמעשה לא תאכל חלב לא תאכל דם.

From there the root of the prohibitive commandments is drawn, whose nature is also negation, in action: "Do not eat cheilev (forbidden fat)," "Do not eat blood."

והוא לפי ששרשם מבחי' ישת חשך סתרו שאינו בא עכשיו בהשגה נגלית רק בבחינת השגת השלילה כו'.

This is because their root is from [the level of] "He made darkness His hiding place," which does not now come in revealed apprehension, only in [the manner of] the apprehension of negation, etc.

לכך הכלי למטה להמשיך גילוי זה א"א להיות ע"י מ"ע שהיא קום ועשה שהרי האתרוג הוא עד"מ כלי ואבר להאור הנמשך

Therefore the vessel below to draw down this revelation cannot be through a positive commandment, which is "arise and do." For the esrog, for example, is a vessel and limb for the light that is drawn [into it],

וזהו רק מבחי' ו"ה והנגלות שנמשך בכלים להיות מושג הלכך יש למטה ג"כ כלי לזה בקום ועשה.

and this is only from [the level of] vav-hei and the revealed things, which is drawn into vessels so as to be apprehended; therefore there is also a vessel for it below, in "arise and do."

משא"כ לבחי' ישת חשך סתרו לא שייך כלי דהא לית מחשבה תפיסא ביה כלל רק ע"י ל"ת שלא לעשות המנגד

Whereas for [the level of] "He made darkness His hiding place" a vessel does not apply, since "no thought can grasp Him at all"; [it is drawn] only through the prohibitions, not doing what opposes [it],

והוא החלב שהוא מנגד ומסתיר לבחי' השראת הקדושה האלקי שאינו שורה רק בבחי' הביטול והוא בחי' חכמה כח מה

namely the cheilev, which opposes and conceals [the level of] the resting of G-dly holiness, which rests only in [the state of] self-nullification (bittul), and that is [the level of] Chochmah, koach mah.

ולכן נק' החכמה אמת כמ"ש בבינוני' פל"ה בהג"ה וא"כ נמשך בחכמה אפס קצהו בבחי' גילוי מבחי' ישת חשך סתרו ע"י ביטול זה כמשי"ל בפ"י ברישא חשוכא והדר נהורא כו',

Therefore Chochmah is called "truth," as is written in [the Book of] the Beinonim, chapter 35, in the gloss. If so, a mere edge of it (efes katzeihu) is drawn into Chochmah in a revealed way from [the level of] "He made darkness His hiding place," through this self-nullification, as explained above on the meaning of "first darkness and then light," etc.

לכך אכילת החלב הוא מנגד ומסתיר בחי' הביטול ומונע הגילוי וע"י שיושב ולא עובר העבירה שבאה לידו ה"ז ממשיך מבחי' י"ה הנסתרות כנ"ל

Therefore, eating cheilev opposes and conceals [the state of] self-nullification and prevents the revelation, and by sitting and not committing the transgression that came his way, he thereby draws down from [the level of] yud-hei, the hidden things, as mentioned above,

כי א"א להיות מהם המשכה רק ע"י בחי' כזו שהוא ענין השלילה מן המנגד כו' וכמ"ש ולא תחללו לא תעשו חלל וחסרון ועי"ז ממילא ישכון כו'.

for there cannot be a drawing down from them except through such [a level], which is the negation of what opposes, etc., as it is written, "And you shall not profane": do not make a void (chalal) and a lack; and through this, of itself, [the light] will dwell, etc.

וזהו בחי' ענין בארץ לא זרועה בחי' לא דל"ת הוא למעלה מבחי' הן דמ"ע כי ברישא חשוכא כו' ישת חשך סתרו.

This is [the level of] "in a land not sown": [the level of] the "no" of the prohibitions is above [the level of] the "yes" of the positive commandments, for "first darkness," etc., "He made darkness His hiding place."

(ופי' שמי עם י"ה הנה לפמ"ש בגמרא ספ"ג דפסחים הנ"ל שמי היינו שם הוי' כמו שנכתב וא"כ מהו שמי עם י"ה. אך י"ל עפמ"ש בבחי' פ' בשלח דפ"ו ע"ג ע"פ עזי וזמרת י"ה.)

(As for the meaning of "My Name with yud-hei": according to what is said in the Gemara at the end of chapter 3 of Pesachim, mentioned above, "My Name" is the Name Havayah as it is written. If so, what is "My Name with yud-hei"? But it may be explained according to what is written in [Rabbeinu] Bachya, Parshas Beshalach, folio 86, column c, on the verse "My strength and song is Yah."

וז"ל ומצאתי במדרש תלים בפסוק עזי וזמרת י"ה בעוה"ז מקלסין אותו בשתי אותיות אבל לעוה"ב בשש אותיות שנאמר כי ב"ה הוי' צור עולמים. והיינו שהפסוק זה נאמר)

These are his words: "I found in Midrash Tehillim, on the verse 'My strength and song is Yah': In this world He is praised with two letters, but in the World to Come with six letters, as it is said, 'For in Yah Havayah is the Rock of worlds.'" That is, this verse is said

(בישעיה ס"י כ"ו) גבי ביום ההוא יושר השיר הזה שהוא שיר זכר שלע"ל לכן אזי מקלסין אותו בשש אותיות

(in Isaiah, chapter 26) in connection with "On that day this song shall be sung," which is the masculine song (shir) of the Time to Come; therefore He will then be praised with six letters,

דהיינו שבחיי י"ה שהוא עכשיו בבחי מעמקים שלא נגלה כלל בחיות העולמות שמקור ושרש חיותם מבחי ו"ה הנה לעוה"ב יומשך בבחי גילוי ולכן הוסיף על שם י"ה כללות שם הוי.

that is, [the level of] yud-hei, which is now in [the state of] "depths," not revealed at all in the life-force of the worlds, whose source and root of life is from [the level of] vav-hei, will in the World to Come be drawn forth in a revealed way. Therefore he added to the Name Yah the Name Havayah as a whole.)

19 וזהו שמי עם י"ה כו'. עוי"ל עפמ"ש בת"א סדי"ה וארא אל אברהם פי' ושמי הוי לא נודעתי לא הודעתי אין כתיב כאן אלא נודעתי כו' אני בעצמי בחי יחיד כו' ע"ש.

This is "My Name with yud-hei," etc. One may further say, according to what is written in Torah Ohr, at the end of the discourse beginning "And I appeared to Avraham," on the meaning of "But by My Name Havayah I was not known": it is not written here "I did not make known," but "I was not known," etc.: I Myself, [the level of] the Singular One (Yachid), etc. See there.

א"כ פי' שמי עם י"ה היינו בחי זו דשמי הוי לא נודעתי נמשך ומתגלה בבחי י"ה ע"י קיום מצות ל"ת כו'

If so, the meaning of "My Name with yud-hei" is that this level of "My Name Havayah, I was not known" is drawn down and revealed in [the level of] yud-hei through fulfilling the prohibitive commandments, etc.

ועמ"ש במ"א בענין בשעה שישראל עונין יהא שמיה רבא מברך הקב"ה מנענע בראשו כו' וממשי"ש יובן ג"כ פי' שמי דהיינו שמיה רבא שנמשך בבחי י"ה דהיינו ענין מנענע בראשו כו' ובמא"א פי' בע"א:

See what is written elsewhere on "When Israel answer 'Yehei shemei rabba mevarach,' the Holy One, blessed be He, nods His head," etc. From what is written there one will also understand the meaning of "My Name," namely "His great Name," which is drawn into [the level of] yud-hei, that is, the matter of "He nods His head," etc. In Me'orei Or it is explained differently.

20 קיצור. ענין החכמה מאין תמצא. ברישא חשוכא ישת חשך סתרו והדר נהורא. ומשם שרש הל"ת

Summary. "Chochmah is found from ayin." "First darkness," "He made darkness His hiding place," "and then light." From there is the root of the prohibitions,

כי לפי דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ואינו מושג בבחי' הן רק בבחי' השלילה ע"כ ע"ז באו המל"ת שהם ג"כ בבחי' לא. למנוע הדבר המסתיר לבחי' הביטול פי' שמי עם י"ה:

for since "no thought can grasp Him at all," and He is not apprehended in [the mode of] "yes," only in [the mode of] negation, therefore the prohibitive commandments came for this, being also in [the mode of] "no": to hold back what conceals [the state of] self-nullification (bittul). The meaning of "My Name with yud-hei."

21 ד וזהו מ"ש ששם עלו שבטים שבטי י"ה עדות לישראל להודות לשם הוי' פי' ששם עלו היינו בירושלים הבנויה כעיר שחוברה כו'

4. This is [the meaning of] what is written, "For there the tribes went up, the tribes of Yah, a testimony for Israel, to give thanks to the Name of Havayah." The meaning of "for there [they] went up" is: in "Jerusalem, built as a city that is joined," etc.

ופי' בגמרא (פ"ק דתענית ד' ה' ע"א) דפי' כעיר שחוברה לה היינו ירושלים שלמעלה והיינו כמארז"ל פ"ב דחגיגה בשבעה רקיעים זבול שבו ירושלים ובית המקדש ומזבח כו'

The Gemara explains (in the first chapter of Taanis, folio 5, side a) that "as a city that is joined to it" is the Jerusalem above. This is as our Sages, of blessed memory, said in chapter 2 of Chagigah, on the seven heavens: Zevul, in which are Jerusalem, the Holy Temple and the altar, etc.

ופי' ששם עלו היינו בעיר שחוברה לה דהיינו בירושמ"ע שבעלותם בשלש רגלים בירושלים שלמטה להראות פני ה'

The meaning of "for there [they] went up" is: to the city that is joined to it, namely to the Jerusalem above. For when they went up on the three pilgrimage festivals to the Jerusalem below "to appear before the face of G-d,"

הנה בהיותם בירושמ"ט שם עלו בשניהם דהיינו גם בירושמ"ע כן פי' מהרמ"א (בתלים שם ס"י קכ"ב) וכי' בשל"ה ר"פ ויחי דלפי פשוטו ירושלים שלמטה הוא ירושלים אשר בכאן באה"ק כו'.

then, being in the Jerusalem below, there they went up in both, that is, also in the Jerusalem above. So Rabbi Moshe Alshich explains (on Psalms there, chapter 122). And the Shelah writes, at the beginning of Parshas Vayechi, that according to its plain sense, the Jerusalem below is the Jerusalem that is here in the Holy Land, etc.

אמנם יש גבוה מעל גבוה כי ירושלים שלמטה הוא שם אד' בגימטריא היכל שהוא היכל לשם הוי' אשר עליו נאמר והי' בהיכל קדשו כו' והוא ענין חיבור ויחוד וי"ה.

However, there is a higher above the high: the Jerusalem below is the Name Ado-nai, which equals heichal (sanctuary) in numerical value, for it is the sanctuary for the Name Havayah, of which it is said, "And Havayah is in His holy sanctuary," etc. This is the joining and union of vav-hei.

22 וירושלים שלמעלה חיבור חכמה ובינה סוד חיבור ויחוד וי"ה והוא מהפרדס ש"ח פיי"ג. והיינו כי ירושלים פיי' יראה שלם ונודע שיש יראה תתאה ויראה עילאה

And the Jerusalem above is the joining of Chochmah and Binah, the mystery of the joining and union of yud-hei; this is from the Pardes, Sha'ar 8, chapter 13. That is, "Yerushalayim" means yirah shalem (complete awe), and it is known that there is a lower awe and a higher awe,

וגם ב' בחיי שלום כמ"ש שלום שלום לרחוק ולקרוב שהן ב' בחיי יחודים והמשכות הנ"ל דבחי' וי"ה הנמשך ע"י קיום מצות ל"ת ובחי' וי"ה הנמשך ע"י קיום מ"ע כנ"ל.

and also two levels of shalom (peace), as it is written, "Peace, peace, to the far and to the near." These are the two levels of unions and drawings-down mentioned above: [the level of] yud-hei, drawn through fulfilling the prohibitive commandments, and [the level of] vav-hei, drawn through fulfilling the positive commandments, as mentioned above.

23 וזהו ענין יראה שלם שלמטה שבבחי' וי"ה ויראה שלם שלמעלה בבחי' וי"ה ועל זה נאמר ששם עלו שבטים כו' שכעלותם בירושמ"ט על ידי קיום מ"ע עלו בשניהם וכמשי"ת אי"ה.

This is the lower yirah shalem, which is in [the level of] vav-hei, and the higher yirah shalem, in [the level of] yud-hei. Of this it is said, "For there the tribes went up," etc.: when they went up to the Jerusalem below, through fulfilling the positive commandments, they went up in both, as will be explained, G-d willing.

ועל ירושמ"ע על זה נאמר שבטי וי"ה עדות לישראל שירושלים שלמעלה זהו חיבור ויחוד וי"ה ואזי נקראו ג"כ נש"י שבטי יה עדות לישראל.

And of the Jerusalem above it is said, "the tribes of Yah, a testimony for Israel," for the Jerusalem above is the joining and union of yud-hei, and then the souls of Israel are also called "the tribes of Yah, a testimony for Israel."

כי הנה עד"מ ענין עדות ועדים שהיא הגדה הנאמנת אין שייך אלא על דבר הנסתר ונעלם מעיני הכל ע"ז צריך עדות שיעידו ע"ז אבל על דבר הנגלה אין צריך ואין שייך עדות.

For, by way of analogy, testimony and witnesses, which are a trustworthy declaration, apply only to something hidden and concealed from the eyes of all; for that, testimony is needed, that they testify about it. But for something revealed, testimony is neither needed nor applicable.

24 ואפי' על מלתא דעבידא לאגלויי ממש מיד לא הצריכה התורה עדות. כמ"כ עד"מ פי' עדות לישראל זהו על ירושמ"ע שהוא בחי' י"ה הנק' עלמא דאתכסיא

Even for "a matter that is bound to be revealed," actually and immediately, the Torah did not require testimony. Likewise, by way of analogy, "a testimony for Israel" refers to the Jerusalem above, which is [the level of] yud-hei, called the hidden world (alma de'iskasya),

כי בחי' יחוד ו"ה שהוא ענין אור הנמשך בכלים זהו הנק' עלמא דאתגליא ולכן נק' ירושלים שלמטה for [the level of] the union of vav-hei, which is light drawn into vessels, is what is called the revealed world (alma de'isgalya), and therefore it is called the Jerusalem below.

וזהו ענין זכרי עם ו"ה זכרי היינו שם אדני שהוא הנק' ירושמ"ט כנ"ל כי הוא מקור לבי"ע והוא בסדר ההשתלשלות ואין שייך ע"ז עדות.

This is "My remembrance with vav-hei": "My remembrance" is the Name Ado-nai, which is what is called the Jerusalem below, as mentioned above, for it is the source of [the worlds of] Beriah, Yetzirah and Asiyah and is within the order of the chain of descending worlds (hishtalshelus), and testimony does not apply to it.

אבל י"ה נק' עלמא דאתכסיא שהוא למעלה מסדר ההשתלשלות ואינו נתפס כלל בשום כלי כו' כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל

But yud-hei is called the hidden world, for it is above the order of the chain of descending worlds and is not grasped at all in any vessel, etc., for "no thought can grasp Him at all."

ולכן על המשכת בחי' זו נאמר שבטי יה עדות לישראל שעם היות שאין מושג המהות ממש יש עדות ע"ז והיינו כי עדות אותיות דעות.

Therefore, of the drawing down of this level it is said, "the tribes of Yah, a testimony for Israel": although the essence itself is not apprehended, there is testimony about it. That is, eidus (testimony) has the letters of de'os (knowledge).

25 ועל זה נאמר ויקם עדות ביעקב ויעדותי זו אלמדם. ועמ"ש כה"ג בד"ה וידעת היום ההפרש בין ממכ"ע ובין סוכ"ע שבבחי" ממכ"ע נאמר ומבשרי אחזה אלוה אחזה ממש

Of this it is said, "He established a testimony in Yaakov," and it is written, "and My testimony that I shall teach them." See what is written along these lines in the discourse beginning "Know this day," on the difference between the light that fills all worlds (memalei kol almin) and the light that encompasses all worlds (sovev kol almin): of [the level of] memalei kol almin it is said, "From my flesh I see G-d," actually "see,"

אבל בבחי" סכ"ע נאמר ויאמינו בהוי" ומ"מ נאמר וידעת היום שיהיה נמשך בבחי" דעת ממש כו'.
whereas of [the level of] sovev kol almin it is said, "And they believed in Havayah"; and nevertheless it is said, "Know this day," that it should be drawn into [the level of] actual knowledge (daas), etc.

26 ויש לבאר פי' עדות לישראל ע"ד אמרם ז"ל בנר מערכי עדות היא שהשכינה שורה בישראל.

One can explain the meaning of "a testimony for Israel" along the lines of what our Sages, of blessed memory, said about the western lamp: "It is testimony that the Shechinah rests in Israel."

ופי' העדות הוא ע"י שהי' נותן בה שמן כמדת חברותיה ואעפ"כ היתה דולקת יותר הרבה מהם עד שממנה הי' מתחיל ובה הי' מסיים הי' עדות על השראת השכינה.

The testimony was that [the Kohen] would put oil into it in the same measure as its fellow [lamps], and nevertheless it burned much longer than they did, so that he would begin [the kindling] from it and end with it; this is testimony to the resting of the Shechinah.

27 והרי עכ"ז ענין זה הוא עשייה גשמי' שהנר דולק יותר ואינו ערוך למהות השראת השכינה

Yet, for all that, this is a physical event, that the lamp burns longer, and it bears no comparison to the essence of the resting of the Shechinah,

שהוא גילוי אלקות ועכ"ז הוא עדות ממש ע"זשנס זה עם היותו מעשה גשמי' הוא עדות ממש על השראת השכינה אע"פ שאין ערוך זה לזה.

which is a revelation of G-dliness; and nevertheless it is actual testimony to it, for this miracle, though it is a physical event, is actual testimony to the resting of the Shechinah, although the one bears no comparison to the other.

28 וכך פי' כאן בענין עדות לישראל ע"י שהיו עומדים צפופים ומשתחווים רווחים כו' עדות היא ששם עלו בירושמ"ע כמ"ש מהרמ"א.

So too here, the meaning of "a testimony for Israel": [the miracle] that they stood crowded together yet bowed down with ample room, etc., is testimony that "there they went up" to the Jerusalem above, as Rabbi Moshe Alshich writes.

וכך עד"ז המצות נק' עדות כמ"ש בדרך עדותיך ששתי והיינו שהציצית הם סימן לבחי' שער רישי' כעמר נקא כו'

Along the same lines, the mitzvos are called "testimonies," as it is written, "In the way of Your testimonies I rejoiced." That is, the tzitzis are a sign of [the level of] "the hair of His head like pure wool," etc.,

וכן התפילין לגבי תפילין דמארי עלמא והסוכה למקיפי' עליונים והרי במהותן אין ערוך זה לזה אעפ"כ הן עדות זה לזה

and likewise the tefillin in relation to the tefillin of the Master of the world, and the sukkah to the supernal encompassing [lights]. In their essence there is no comparison between the one and the other; nevertheless they are testimony to one another,

וכמו בענין התורה שיש בה נגלה ונסתר הנה אף שהנסתרות לה' אלקינו רק הנגלות לנו ולבנינו עכ"ז just as with the Torah, which has a revealed [part] and a hidden [part]: although "the hidden things belong to Havayah our G-d," and only "the revealed things are for us and for our children," nevertheless

הנה מן הנגלות יש עדות לכל משכיל על דבר על הנסתרות וכמו שאנו יודעין מהגוף שהוא חי ומדבר אנו יודעין שיש לנו נפש כו'

from the revealed things there is testimony, for everyone who "considers a matter," about the hidden things; just as from the body, which lives and speaks, we know that we have a soul, etc.,

כך מהמצות גשמיות הנגלות לנו יש עדות על פנימיותן וכמ"ש כ"ז במ"א ע"פ וידעת היום כו'.

so from the physical mitzvos, which are revealed to us, there is testimony to their inner dimension, as all this is explained elsewhere on the verse "Know this day," etc.

29 ועדי"ז יתפרש ענין עדות לישראל. פי' ישראל הוא בחי' אדם דלעילא שעל הכסא וכו' כנודע וכמ"ש במ"א בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק כו'. והוא בחי' ו"ה שנקרא נגלות לגבי י"ה שנקרא נסתרות.

Along these lines "a testimony for Israel" will be explained. "Israel" is [the level of] the supernal Man (Adam) who is upon the throne, etc., as is known, and as is explained elsewhere in the discourse beginning "Remember what Amalek did to you," etc. This is [the level of] vav-hei, which is called "the revealed things" in relation to yud-hei, which is called "the hidden things."

30 ואמנם עכ"ז נמשך מבחי' י"ה להתלבש בו"ה דהיינו ענין מוחין דז"א הנמשך בו מחו"ב רק שזו ההארה אינה

Nevertheless, there is drawn from [the level of] yud-hei, to be en clothed in vav-hei, namely the intellect (mochin) of Z'eir Anpin, which is drawn into it from Chochmah and Binah; only this radiance is not

כמו שהיא למעלה בבחי' י"ה עצמו בחי' ישת חשך סתרו כי נתצמצמה עד שתוכל להתלבש בבחי' ו"ה ועכ"ז היא מבחי' י"ה ולמעלה מעלה מבחי' ו"ה ע"כ נק' עדות

as it is above, in [the level of] yud-hei itself, [the level of] "He made darkness His hiding place," for it has been contracted until it can be en clothed in [the level of] vav-hei. Nevertheless, it is from [the level of] yud-hei, far above [the level of] vav-hei; therefore it is called "testimony,"

שהיא עדות ממש על בחי' הנסתרות ישת חשך סתרו דאע"פ שכמו שהן במהותן ועצמותן א"א להן להתגלות למטה מ"מ נמשך משם בחי' גילוי אור בישראל דלעילא עד שהוא עדות ממש על בחי' י"ה

for it is actual testimony to [the level of] the hidden things, "He made darkness His hiding place." For although, as they are in their nature and essence, they cannot be revealed below, nevertheless there is drawn from there a revelation of light into the supernal Israel, so that it is actual testimony to [the level of] yud-hei.

דהיינו עדות אותיות דעות בסוד אל דעות הוי' והוא בחי' הדעת הממשיך ההמשכה מבחי' י"ה שהן חו"ב לבחי' ו"ה שהן בחי' המדות ועיין בבינוני' ח"א פ"ג וע' באדר"ז דרצ"א ע"א דעת דהיא סהדותא כו'

That is, eidus (testimony) has the letters of de'os (knowledge), in the mystery of "Havayah is a G-d of knowledge (de'os)." It is [the level of] Daas (knowledge), which draws the flow from [the level of] yud-hei, which are Chochmah and Binah, to [the level of] vav-hei, which are [the level of] the emotive attributes (middos). See [the Book of] the Beinonim, Part I, chapter 3, and see the Idra Zuta, folio 291, side a: "Daas, which is testimony," etc.

וכן ג"כ בכל אי מִיִּשְׂרָאֵל לַמָּטָה עִיד מִיִּשׁ בְּרָבוֹת (וישלה ס"פ ע"ט) בפי י"ה עדות לישראל י"ה מעיד עליהן שהן בני אבותיהן כו'.

So too in every one of Israel below, along the lines of what is said in the [Midrash] Rabbah (Vayishlach, end of chapter 79) on the meaning of "Yah, a testimony for Israel": Yah testifies of them that they are the children of their fathers, etc.

והענין כמ"ש ברכות כי תשא (ס"פ מ"ו) ע"פ ועתה ה' אבינו אתה כו' ובפניהם הם ניכרים שנאמר (ישעי' ס"א) כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה' והיינו ע"י שיש בכל

The matter is as is said in the [Midrash] Rabbah, Ki Sisa (end of chapter 46), on the verse "And now, G-d, You are our Father," etc.: by their faces they are recognized, as it is said (Isaiah 61), "All who see them will recognize them, that they are the seed that G-d has blessed." That is, because there is in each

אי בחי שם הוי' ממש כמ"ש במ"א בד"ה ראה אנכי נותן בחי יו"ד הוא בחי ביטול אליו ית' שלמעלה

one [the level of] the Name Havayah itself, as is explained elsewhere in the discourse beginning "See, I set before you." [The level of] the yud is [the level of] self-nullification (bittul) toward Him, may He be blessed, which is above

מדעת ושכל המושג וכמ"ש בבינוני פרק י"ח ובחי ה' הוא ענין התבוננות בגדולת ה' ובי בחי אלו נקראו תרין ריעין דלא מתפרשין ונק' נקודה בהיכלא.

knowledge and comprehending intellect, as is written in [the Book of] the Beinonim, chapter 18; and [the level of] the hei is contemplation of the greatness of G-d. These two levels are called "two companions that never part," and they are called "a point in a palace,"

שהה"א וההתבוננות הוא היכל לגילוי בחי הביטול של היו"ד כו' וזהו ענין י"ה עדות לישראל כו' ששם עלו כו'.

for the hei, contemplation, is a palace for the revelation of [the level of] the self-nullification of the yud, etc. This is "Yah, a testimony for Israel," etc., "for there they went up," etc.

31 וזהו הנמשך ומתגלה ע"י קיום מצות ל"ת שענינם בחי אתכפיא וביטול וזהו ששם עלו כו' להודות לשם הוי'.

This is what is drawn down and revealed through fulfilling the prohibitive commandments, whose nature is [the level of] subjugation (iskafya) and self-nullification. This is "for there they went up," etc., "to give thanks (lehodos) to the Name of Havayah."

כי פי' להודות היינו בבחי' הודאה וביטול לבחי' שלמעלה מההשגה מה דלית מחי' ביה כלל.

For “lehodos” means in [the manner of] acknowledgment (hoda'ah) and self-nullification toward [the level] that is above apprehension, that which “no thought can grasp at all.”

32 וכוונת שיש הפרש בין ברכה להודאה דהברכה ענינו ההמשכה בבחי' גילוי. אבל הודאה היינו בבחי' שלמעלה מההשגה וגילוי וכמ"ש סד"ה יהודה אתה יודוך אחיך ובסידור בביאור ע"פ אתה הצבת כל גבולות ארץ כו'

As is known, there is a difference between blessing (berachah) and acknowledgment (hoda'ah): blessing is a drawing down in a revealed way, whereas acknowledgment is toward [the level] that is above apprehension and revelation, as is explained at the end of the discourse beginning “Yehudah, you, your brothers shall acknowledge,” and in the Siddur, in the explanation on “You established all the boundaries of the earth,” etc.

ע"ש ועד"ז הוא ההפרש ג"כ בין מ"ע ומל"ת דמ"ע שהן בבחי' ו"ה בחי' רמ"ח אברים שהאור נמשך בבחי' גילוי בתוך הכלי.

See there. Along these lines is also the difference between the positive commandments and the prohibitive commandments: the positive commandments, which are in [the level of] vav-hei, [the level of] the 248 limbs, where the light is drawn in a revealed way into the vessel,

זהו כמו בחי' ברכה ולכן מברכים על הרבה מ"ע. אבל בחי' ל"ת שהן בבחי' י"ה עלמא דאתכסא אינו נתפס בשום השגה רק בבחי' הודאה.

are like [the level of] blessing, and therefore one recites a blessing over many positive commandments. But [the level of] the prohibitions, which are in [the level of] yud-hei, the hidden world, is not grasped in any apprehension, only in [the manner of] acknowledgment.

33 ולכן אין בה קום ועשה להיות בבחי' כ"א בבחי' לא. וזהו שבטי יה עדות לישראל להודות לשם הוי' שבבחי' זו אין שייך רק הודאה כו'.

Therefore there is in it no “arise and do” that would be [in the manner of] a vessel, but only [the mode of] “no.” This is “the tribes of Yah, a testimony for Israel, to give thanks to the Name of Havayah”: at this level only acknowledgment applies, etc.

ובכ"ז יובן ג"כ הטעם דע"י אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא כי זו היא בחי' ומדרגת הל"ת שהוא בחי' ולא תחללו כו'

With all this one will also understand the reason why through the subjugation of the sitra achra "the glory of the Holy One, blessed be He, rises above": for this is the level and rank of the prohibitions, which is [the level of] "And you shall not profane," etc.:

להיות עוצם עיניו מראות ברע וכו' וכן בשאר כל החושים וכן בפנימית המדות שלא להמשך אחר התאות ואהבות גופנים אשר לא לה' המה.

to be one who "shuts his eyes from looking upon evil," etc., and likewise with all the other senses, and likewise in the inner dimension of the emotive attributes, not to be drawn after cravings and bodily loves, which "are not G-d's."

34 וכן בשאר כל המדות כנודע ומבואר בספרים הרי כ"ז הוא ענין להסיר הכיסוי המסתיר ומונע אור קדושת ה' ומעורר וממשיך מבחי' יו"ד ה"י בחינת הנסתרות לה' אלקינו ישת חשך סתרו שלמעלה ממ"ע כנ"ל:

And likewise with all the other attributes, as is known and explained in the books. All this is to remove the covering that conceals and holds back the light of G-d's holiness, and it arouses and draws down from [the level of] yud-hei, [the level of] "the hidden things belong to Havayah our G-d," "He made darkness His hiding place," which is above the positive commandments, as mentioned above.

35 קיצור. ששם עלו כו' בבחי' כעיר שחוכרה כו'. ירושמ"ט בחי' ה' אחרונה וירושמ"ע ה' ראשונה

Summary. "For there [they] went up," etc., in [the manner of] "a city that is joined," etc. The Jerusalem below is [the level of] the final hei, and the Jerusalem above is the first hei.

וזהו ענין שבטים שבטי י"ה. עדות לישראל כי היא עלמא דאתכסיא ע"כ ע"ז שייך עדות.

This is "the tribes, the tribes of Yah." "A testimony for Israel," since it is the hidden world; therefore testimony applies to it.

וכן המצות נק' בדרך עדותיך תפילין על תפילין דמארי עלמא כן גם בעלמא דאתגליא מאיר בחי' עדות אותיות דעות מבחי' עלמא דאתכסי

Likewise the mitzvos are called "the way of Your testimonies": tefillin [testify] to the tefillin of the Master of the world. So too in the revealed world there shines [the level of] testimony, which has the letters of "knowledge," from [the level of] the hidden world;

וכן גם בנפש האדם מאיר בחי' י"ה. (ופי' להודות כי ברכה והודאה זהו כענין מ"ע ומצות ל"ת):

and so too in the soul of man [the level of] yud-hei shines. (And the meaning of "to give thanks": blessing and acknowledgment are like the positive commandments and the prohibitive commandments.)

36 ה וזהו אלה פקודי המשכן משכן העדות. כפל לומר ב"פ משכן והם ב' בחי' הנ"ל דירושלים שלמטה ובחי' כעיר שחבורה לה כו' והיינו שע"י מ"ע נעשה בחי' יחוד ו"ה דהוי'.

5. This is [the meaning of] "These are the accounts of the Mishkan, the Mishkan of the Testimony." It doubles [the word], saying "Mishkan" twice, and these are the two levels mentioned above: [the level] of the Jerusalem below, and [the level of] "a city that is joined to it," etc. That is, through the positive commandments there comes about [the level of] the union of vav-hei of Havayah.

וזהו בחי' משכן סתם ושכנתי בתוכם בחי' השראת השכינה ה' תתאה השוכן אתם ויחודה עם בחי' הוא"ו וכענין קדוש בוי"ו

This is [the level of] the Mishkan without qualification, "and I will dwell within them," [the level of] the resting of the Shechinah, the lower hei, "which dwells with them," and its union with [the level of] the vav, as in [the teaching] "kadosh (holy) with a vav,"

שהוא המשכת הארה מבחי' קדש העליון והוא נמשך ע"י רמ"ח מ"ע ואח"כ משכן העדות הוא בחי' י"ה which is the drawing down of a radiance from [the level of] the supernal Kodesh (holiness); this is drawn through the 248 positive commandments. And then "the Mishkan of the Testimony" is [the level of] yud-hei,

וזהו ג"כ ענין קדש העליון מה שלמעלה מבחי' קדוש בוי"ו עמ"ש מזה בד"ה צאינה וראינה בנות ציון והוא הנמשך ע"י מל"ת.

and this too is the supernal Kodesh, that which is above [the level of] "kadosh with a vav"; see what is written on this in the discourse beginning "Go out and see, O daughters of Zion." And it is drawn through the prohibitive commandments.

37 וביאור הדברים הנה פי' אלה פקודי לשון אלה הוא כמ"ש שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה.

The explanation of the matter: the meaning of "These (eileh) are the accounts": the word eileh is as it is written, "Lift up your eyes on high and see: Who (mi) created these (eileh)?"

כי אלה הוא לשון גילוי ומי הוא לשון נסתר דקיימא לשאלה מי הוא זה ואיזהו שלא נודע מהותו.

For eileh is a term of revelation, and mi is a term of the hidden, which stands as a question, “Who is this, and which is it?”, whose essence is not known.

38 והענין כי אלה הוא בחי' המדות שנק' והנגלות כנ"ל ונמשכים ונולדים מן השכל וההתבוננו' הוא בחי' בינה אם הבנים שנק' מי וכנודע בפ"י לך ה' הגדולה והגבורה וגוי

The matter is that eileh is [the level of] the emotive attributes (middos), which are called “the revealed things,” as mentioned above, and which are drawn and born from the intellect and contemplation, which is [the level of] Binah (understanding), “the mother of the children,” called mi, as is known from the explanation of “Yours, G-d, is the greatness and the might,” etc.,

שהן ששה מדות וכולם בטלים במקור' לך ה' כו' אותיות לך הם נש"ב שהוא בחי' מי ברא אלה which are six attributes, and all of them are nullified in their source, “Yours (lecha), G-d,” etc. The letters of lecha are the fifty gates of Binah, which is [the level of] “Who created these.”

והנה נקראו ששה מדות אלה כי כל מדה כלולה מכל הששה עולה מספר ל"ו שהוא בגימט' אלה The six attributes are called eileh because each attribute is comprised of all six, which comes to the number 36, which is the numerical value of eileh.

וגם אלה אותיות לאה שילדה ששה בנים הם ששה מדות הנ"ל נמצא אלה הוא בחי' וא"ו דשם הוי' דהיינו ששה מדות שכל אחד כלול מששה.

Also, eileh has the letters of Leah, who bore six sons, which are the six attributes mentioned above. It follows that eileh is [the level of] the vav of the Name Havayah, that is, the six attributes, each one comprised of six.

39 וזהו ענין ששה סדרי משנה שהן בחי' הששה מדות העליונות למעלה ולמטה מלובשים בשיתא סדרי משנה זרעים מועד כו'.

This is [the meaning of] the six orders of the Mishnah, which are [the level of] the six supernal attributes above, and below they are enclothed in the six orders of the Mishnah, Zeraim, Moed, etc.

וכל סדר כלול מן כל הששה כי הרי סדר זרעים כלול גם מדינים דסדר מועד ושאר הסדרים וכן סדר מועד כלול מכולם וכן שאר הסדרים ועיי' עולה מספר אלה.

Each order is comprised of all six: the order of Zeraim also includes laws of the order of Moed and of the other orders, and likewise the order of Moed includes all of them, and so too the other orders; and through this the number of eileh is reached.

40 וזהו אלה פקודי המשכן. פי' פקודי הוא כמו ענין ופקדת נוך וכמארז"ל חייב אדם לפקוד את אשתו שהיחוד נק' פקידה.

This is "These are the accounts (pekudei) of the Mishkan." Pekudei is as in "and you shall visit (ufakadta) your dwelling," and as our Sages, of blessed memory, said, "A man is obligated to visit (lifkod) his wife," for union is called pekidah.

ופי' פקודי המשכן שהמשכן הוא בחי' הי"א אחרונה דשם ה' כנ"ל הנק' שכינה והיא מקור ושרש נש"י ולהיות פקודי המשכן בחי' יחוד

The meaning of "the pekudei of the Mishkan": the Mishkan is [the level of] the final hei of the Name Havayah, as mentioned above, which is called the Shechinah, and it is the source and root of the souls of Israel. For there to be "the pekudei of the Mishkan," [the level of] the union

ו"ה הוא עיי' בחי' אלה שית סדרי משנה שע"י עסק התורה שבבחי' ו' נעשה יחוד ו"ה והוא בחי' יחוד קוב"ה ושכינתו שנעשה ע"י עסק התורה

of vav-hei, is through [the level of] eileh, the six orders of the Mishnah: for through Torah study, which is in [the level of] the vav, the union of vav-hei comes about. This is [the level of] the union of the Holy One, blessed be He, and His Shechinah, which comes about through Torah study,

כי פי' קוב"ה היינו קדוש בוא"ו מה שנמשך הארה מבחי' קדש העליון להיות מאיר בבחי' ממכ"ע הנק' שכינה

for "the Holy One, blessed be He" (Kudsha Brich Hu) means "kadosh with a vav": that a radiance is drawn from [the level of] the supernal Kodesh to shine in [the level of] the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is called the Shechinah.

(וכמ"ש פי' וענין יחוד זה באריכות ע"פ ששים המה מלכות כו' ע"ש) וכן גם ע"י שאר כל רמ"ח מ"ע נעשה יחוד זה ונקרא ג"כ אלה.

(As the meaning and nature of this union is explained at length on the verse "There are sixty queens," etc.; see there.) Likewise, through all the rest of the 248 positive commandments this union comes about, and it too is called eileh,

כמ"ש אלה המצות וכתוב אלה העדות והחוקים וכמ"ש אלה מועדי הוי'. וע' ברבות ר"פ ויקהל.

as it is written, "These are the commandments," and it is written, "These are the testimonies and the statutes," and as it is written, "These are the appointed festivals of G-d." See the [Midrash] Rabbah at the beginning of Parshas Vayakhel.

וז"ש פקודי לשון רבים כי ע"י כל מצוה מרמ"ח מ"ע נמשך בחי' יחוד לפי בחי' המצוה ההיא ושרשה למעלה.

This is why it says pekudei, in the plural: for through each mitzvah of the 248 positive commandments [the level of] union is drawn down, according to [the level of] that mitzvah and its root above.

41 וז"ש ברבות באיכה ע"פ על אלה אני בוכיה על ביטול תורה הה"ד אלה החוקים והמשפטים.

This is what is said in the [Midrash] Rabbah on Eichah, on the verse "For these (eileh) I weep": "For the neglect of Torah, as it is written, 'These are the statutes and the judgments';

על ביטול קרבנות הה"ד אלה תעשו לה' במועדיכם דהיינו כי ע"י כ"ז נמשך בחי' אלה פקודי המשכן בחי' ההמשכה מסוכ"ע בממכ"ע שזהו הנק' אלה.

for the cessation of the offerings, as it is written, "These you shall offer to G-d on your appointed festivals." That is, through all these there is drawn [the level of] "These are the accounts of the Mishkan," [the level of] the drawing down from the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) into the light that fills all worlds (memalei kol almin), which is what is called eileh.

42 ולכן בחורבן בהמ"ק נאמר על אלה אני בוכיה היינו על הסתלקות האור והגילוי הנקרא אלה כו'

Therefore, at the destruction of the Holy Temple it is said, "For these (eileh) I weep": that is, for the withdrawal of the light and revelation that is called eileh, etc.,

שחזר למקורו בבחי' העלם וכמ"ש בזח"א ויגש דף ר"י ע"א בגין דוי"ו אתרחק ואסתלק מינה וכדין רחל מבכה כו' ע"ש.

which returned to its source, in [a state of] concealment, as is written in the Zohar, Part I, Vayigash, folio 210, side a: "Because the vav went far off and withdrew from her, then 'Rachel weeps,'" etc. See there.

43 וכ"ז הוא בחי' משכן סתם והוא אותיות ו"ה שנק' והנגלות וזהו אלה לשון התגלות כדלעיל.

All this is [the level of] the Mishkan without qualification, which is the letters vav-hei, called "the revealed things"; and this is eileh, a term of revelation, as above.

אבל משכן העדות הוא בחי' משכן דלעילא בבחי' ירושלים שלמעלה דהיינו בחי' ו"ה שנק' נסתרות כנ"ל

But "the Mishkan of the Testimony" is [the level of] the supernal Mishkan, in [the level of] the Jerusalem above, that is, [the level of] yud-hei, which is called "the hidden things," as mentioned above.

ולכך נק' משכן העדות דעדות שייך על הנסתרות דוקא כנ"ל וכמ"ש לעיל בפ"י שבטי ו"ה עדות לישראל ויחוד זה די"ה הוא ע"י המל"ת ששרשן מבחי' ו"ה כנ"ל

Therefore it is called "the Mishkan of the Testimony," for testimony applies specifically to the hidden things, as mentioned above, and as explained above on the meaning of "the tribes of Yah, a testimony for Israel." And this union of yud-hei is through the prohibitive commandments, whose root is from [the level of] yud-hei, as mentioned above.

(ושני בחי' אלו הוא בחי' שכינתא תתאה ושכינתא עלאה ועמ"ש מזה ע"פ שה"ש כו' שהם ב' בחי' מס"נ דק"ש באחד ובכל נפשך וכמו שיתבאר ג"כ לקמן דפסוק ראשון דק"ש הוא בחי' משכן העדות ופסוק ואהבת הוא בחי' משכן סתם):

(These two levels are [the levels of] the lower Shechinah and the upper Shechinah. See what is written on this on the verse "The Song of Songs," etc.: they are the two levels of self-sacrifice (mesirus nefesh) in the Shema, in "One" and in "with all your soul." And as will also be explained below, the first verse of the Shema is [the level of] "the Mishkan of the Testimony," and the verse "And you shall love" is [the level of] the Mishkan without qualification.)

44 קיצור. ענין אלה מי. ברא אלה. וא"ו מדות הכלולים מוא"ו. קדוש בוי"ו ש"ס משנה. אלה המצות זהו פקודי המשכן יחוד ו"ה וזהו על אלה אני בוכיה. ומשכן העדות זהו בחי י"ה:

Summary. Eileh and mi: "created these." The vav: the attributes, each comprised of six. "Kadosh with a vav"; the six orders of the Mishnah. "These are the commandments": this is "the accounts of the Mishkan," the union of vav-hei, and this is "For these I weep." And "the Mishkan of the Testimony" is [the level of] yud-hei.

45 ו והנה להבין מעט עוד בפ"י וענין משכן העדות ועדות לישראל הנה מלבד הפירוש הנז"ל שהוא לשון עדות לפי שהוא בחי עלמא דאתכסא יש עוד טעם למה שנק' עדות.

6. Now, to understand a little more of the meaning and nature of "the Mishkan of the Testimony" and "a testimony for Israel": besides the explanation mentioned above, that it is a term of testimony because it is [the level of] the hidden world, there is another reason why it is called eidus.

ויוכן בהקדים תחלה ענין הפסוק (ביחזקאל ס"י י"ו ז') רבבה כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים והביא רש"י שם ב' פירושים.

This will be understood by first explaining the verse (in Ezekiel, chapter 16[, verse] 7), "I made you myriads, like the growth of the field, and you increased and grew and came with adi adayim." Rashi there brings two explanations.

הא' לשון עד כמו בטחו בה' עדי עד (בישע"י ס"י כ"ו) השני לשון עדי דהיינו ענין קישוטים

The first: a term of ad, as in "Trust in G-d forever and ever (adei ad)" (in Isaiah, chapter 26). The second: a term of adi, that is, ornaments,

כמו את עדים מהר חורב שארז"ל (פ"ט דשבת דפ"ח ע"א) שהן שני כתרים שקשרו להן אחד כנגד נעשה וא' כנגד נשמע.

as in "their ornaments (edyam) from Mount Chorev," which our Sages, of blessed memory, said (chapter 9 of Shabbos, folio 88, side a) are the two crowns that were tied on them, one for "we will do" and one for "we will hear."

ופ"י כצמח השדה היינו עד"מ צמח השדה שלא יצמח כ"א אחר ביטולו והתכללותו בכח הצומח והוא ענין רקבון הגרעין שנעשה בחי אין ונכלל בכח הצומח ואח"כ

The meaning of "like the growth of the field": by way of analogy, the growth of the field sprouts only after its nullification and its inclusion in the power of growth. This is the rotting of the seed, which becomes [the level of] nothing (ayin) and is included in the power of growth; and afterwards

יצמיה בו כח הצומח והטעם הוא לפי שלא יוכל להיות התהוות יש מיש כ"א כאשר יבא בחי' היש לבחי' הביטול באין תחלה (ועמ"ש מזה בת"א בד"ה קחו מאתכם תרומה).

the power of growth makes it grow. The reason is that something cannot come into being from something, but only when [the level of] the something first comes to [the level of] nullification, into nothing. (See what is written on this in Torah Ohr, in the discourse beginning "Take from among you an offering.")

וכך יובן בכנס"י בגלות מצרים שהיו משועבדים שם בתכלית שזהו כמשל רקבון הגרעין והיינו בחי' לב נשבר ונדכה עד שנעשו בבחי' אין ועי"ז אח"כ ותרבי ותגדלי ותבואי ותגדלי ע"ד

So it will be understood with the Community of Israel in the exile of Egypt, where they were utterly enslaved, which is like the analogy of the rotting of the seed: that is, [the level of] "a broken and crushed heart," until they became [the level of] nothing. Through this, afterwards, "you increased and grew and came": "and grew," in the manner of

כי מי גוי גדול כו' וכמ"ש ברבות ר"פ לך לך ע"פ ואעשך לגוי גדול אותה אומה שכתוב בה

"For which is a great nation," etc., as is said in the [Midrash] Rabbah at the beginning of Parshas Lech Lecha, on the verse "And I will make you a great nation": "That nation of which it is written,

כי מי גוי גדול אעמיד ממך והיינו כמ"ש כי חלק הוי' עמו שנאמר בו גדול הוי' כו'.

'For which is a great nation,' I will raise up from you." That is, as it is written, "For G-d's portion is His people," of whom it is said, "Great is G-d," etc.

46 וזהו וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול. גם ע"ד מ"ש בד"ה ויהי בשלח פרעה שמבררים בחי' הנצוצי' שנפלו מעולם התהו מה שלקח הבכורה מעשו שנק' בנו הגדול כו' וע"ד והאופנים ברעש גדול וכמ"ש במ"א בד"ה האזינו השמים.

This is [the meaning of] "And You have brought us near, our King, to Your great Name." Also, along the lines of what is explained in the discourse beginning "And it was when Pharaoh sent," that they refine [the level of] the sparks that fell from the World of Tohu, [namely] the taking of the birthright from Esav, who is called "his elder (gadol) son," etc.; and along the lines of "And the Ofanim, with a great noise," as is explained elsewhere in the discourse beginning "Listen, O heavens."

47 ותבואי בעדי עדיים שזכו לקבלת התורה שעז"נ בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וקשרו להם ג"כ שני כתרים כו' כנ"ל.

“And you came with adi adayim”: that they merited to receive the Torah, of which it is said, “with the crown with which his mother crowned him on the day of his wedding”; and two crowns were also tied on them, etc., as mentioned above.

והענין כי העטרה הוא בחי' מקיף דהיינו מה שאינו יכול לבוא בהתגלות בהשגת המהות והוא

The matter is that the crown is [the level of] an encompassing (makif) [light], that is, what cannot come into revelation in apprehension of its essence; and it is

בחי' ישת חשך סתרו בחי' רעוא דכל רעוין אנכי מי שאנכי סתימא דכ"ס נורא תהלות דלא ידע ליה בר איהו שמשם נמשך להם הארה

[the level of] “He made darkness His hiding place,” [the level of] “the Will of all wills,” “Anochi, who I am,” “the Concealed of all concealed,” “awesome in praises,” “whom none knows but He,” from where a radiance was drawn to them.

והוא כמש"ל בענין ה"ת שעל ידם נמשך מבחי' י"ה הנקי נסתרות וע"כ נקי משכן העדות לשון עדי וקישוט כמו עדי עדיים.

This is as explained above concerning the prohibitions, through which there is drawn down from [the level of] yud-hei, called “the hidden things.” Therefore it is called “the Mishkan of the Testimony (eidus),” a term of adi, ornament, as in adi adayim.

48 וגם הוא לשון נצחיות כמו עדי עד כי בחי' כתרים הנ"ל הם המשכת א"ס ב"ה והרי בחי' א"ס כשמו כן הוא למעלה עד אין קץ

It is also a term of eternity, as in adei ad, for [the level of] the crowns mentioned above is a drawing down of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, and [the level of] Ein Sof is as its name: it is above, without end,

וכמאמר הכל ירוממוך סלה שיש עליות אין קץ בהשגת אלקות כי בכל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק (ועי' זוהר פ' ויקרא דף כ' סע"א מענין סלה ובמק"מ שם)

as in the saying, “All shall exalt You, Selah,” for there are endless ascents in the apprehension of G-dliness; for “wherever it says netzach, selah or va'ed, it has no interruption.” (See the Zohar, Parshas Vayikra, folio 20, end of side a, on the matter of selah, and the Mikdash Melech there.)

והיינו שזכו לבחי' הנצחיות, וגם בפ' עדי עדיים י"ל שנכלל ג"כ לשון עד הפשוט כמו עד פה תבוא
(באיוב ס"י ל"ח)

That is, they merited [the level of] eternity. Also, in the meaning of adi adayim, it may be said that the plain sense of ad, "until," is also included, as in "Until here (ad poh) you may come" (in Job, chapter 38),

וכמו עד כאן תחום שבת וגם פ"י זה עולה בקנה א' עם פ"י הנ"ל והוא

and as in "until here is the Shabbos boundary." This meaning too fits together with the meaning above, as follows:

כי להיות שהמשכה זו שהיא מבחי' ישת חשך סתרו וסדכ"ס דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ע"כ נאמר
ע"י לשון עד ר"ל עד כאן שייך בחי' השגה

since this drawing down is from [the level of] "He made darkness His hiding place" and the Cause of all causes, which "no thought can grasp at all," therefore the term ad, "until," is said of it, meaning: up to here apprehension applies,

ולא עד בכלל שאין בבחי' הכתר והמקיף שום השגה כלל, וכענין מ"ש בזהר ר"פ בראשית דף א' ע"ב
ע"פ מי ברא אלה.

but "until" is not inclusive, for in [the level of] Keser (the Crown) and the encompassing [light] there is no apprehension at all; as in what is said in the Zohar at the beginning of Parshas Bereishis, folio 1, side b, on the verse "Who created these":

דהא לעילא לית תמן שאלה כו' ע"ש. ומ"ש עדי עדיים לשון רבים ר"ל שאין שיעור כלל לעדיים
וכתרים עד רום המעלות בעילוי אחר עילוי זו למעלה מזו מאחר שהוא א"ס.

"for above, there is no question there," etc.; see there. And that it says adi adayim, in the plural, means that there is no measure at all to the ornaments and crowns, up to the highest heights, one elevation after another, one above the other, since it is Ein Sof.

(א"נ י"ל עדי א' עדיים ב' כענין קדש הקדשים דפ"י בפרדס בעה"כ ערך קדש דפ"י קדש הוא כתר
וקדשים הם חכמה ובינה כו', ועד"ז הוא ענין עדי עדיים

(Alternatively, it may be said that adi is one and adayim is two, like "the Holy of Holies" (Kodesh HaKodashim), which is explained in the Pardes, in Erchei HaKinuyim, under the entry Kodesh: Kodesh is Keser, and Kodashim are Chochmah and Binah, etc. In the same way, adi adayim

דהיינו ג"כ יחוד חכמה בינה שמקור ההמשכה מבחי' ישת חשך סתרו שהוא בחי' כתר. וזהו ענין יחוד י"ה הנמשך ע"י קיום ושמירת הלי' ועמ"ש בפ' שמות בד"ה זה שמי. בענין איה סופר.

is also the union of Chochmah [and] Binah, whose source of drawing down is from [the level of] "He made darkness His hiding place," which is [the level of] Keser. This is the union of yud-hei, drawn through fulfilling and keeping the prohibitions. See what is written in Parshas Shemos, in the discourse beginning "This is My Name," on "Where (ayeh) is the scribe?"

ופי' איה היינו י"ה הם חו"ב והאלף פלא זהו בחי' כתר. עוי"ל בפ"י עדי עד עמ"ש"ל דעדיים אלו הוא בחי' עדות לישראל והם בחי' תרין עטרין הנזכר באדר"ז דרצ"א ע"א והדעת כוללם יחד זהו עדי עד.

The meaning of ayeh: yud-hei are Chochmah and Binah, and the alef, pele (wonder), is [the level of] Keser. One may further say, on the meaning of adi adayim, according to what is written above: these adayim are [the level of] "a testimony for Israel," and they are [the level of] the "two crowns" mentioned in the Idra Zuta, folio 291, side a; and Daas (knowledge), which includes them together, is adi adayim.

ופי' התרין עטרין הם בחי' מדות שלמעלה מהשכל הנמשכים ומתלבשים במדות שלמטה מהשכל וההמשכה הוא ע"י הדעת. וכמ"ש במ"א. וע' ברע"מ פ' שופטים דער"ה ע"א ובפי' הרמ"ז שם מענין עדות כו' ומבואר במ"א).

The meaning of the two crowns: they are [the level of] attributes that are above intellect, which are drawn and enclothed in the attributes that are below intellect, and the drawing down is through Daas, as is written elsewhere. See the Raaya Mehemna, Parshas Shoftim, folio 275, side a, and the commentary of the Ramaz there, on the matter of testimony, etc.; and it is explained elsewhere.)

וזהו ענין משכן העדות שמבואר למעלה שהוא בחי' יחוד י"ה שנק' עלמא דאתכסיא ולכך שייך ע"י לשון עדות.

This is "the Mishkan of the Testimony," which was explained above to be [the level of] the union of yud-hei, which is called the hidden world, and therefore the term "testimony" applies to it.

ועתה יובן ג"כ בתוספת טעם שהוא ג"כ לשון עדי וקישוט ומבחי' כתרים אלו נמשך להיות עדות לישראל ג"כ וזהו ותבואי בעדי עד.

Now it will also be understood with an additional reason: it is also a term of adi, ornament, and from [the level of] these crowns there is drawn also "a testimony for Israel." This is "and you came with adi adayim," etc.

49 וזהו אשר פקד ע"פ משה. הכוונה בזה שמשכן העדות דוקא הוא פקד ע"פ משה ואדסמך ליה קאי

This is [the meaning of] "which were reckoned at the word of Moshe." The intent is that specifically "the Mishkan of the Testimony" was "reckoned at the word of Moshe": [the phrase] refers to what is next to it,

כי מתחלה כתיב אלה פקודי המשכן שהוא ענין יחוד ו"ה שנק' פקודי המשכן דהיינו משכן סתם ה' תתאה שיחוד זה הוא ע"פ בחי' אלה ש"ס משנה ורמ"ח מ"ע כנ"ל.

for first it is written, "These are the accounts of the Mishkan," which is the union of vav-hei, called "the accounts (pekudei) of the Mishkan," that is, the Mishkan without qualification, the lower hei; this union is through [the level of] eileh, the six orders of the Mishnah and the 248 positive commandments, as mentioned above.

50 ועתה אומר איך שמשכן העדות שהוא בחי' יחוד י"ה הוא פקד ע"פ משה שע"פ בחי' משה נעשה פקידה זו ויחוד זה

And now it says how "the Mishkan of the Testimony," which is [the level of] the union of yud-hei, "was reckoned at the word of Moshe": that through [the level of] Moshe this pekidah and this union come about,

כי משה הוא בחי' הביטול כמ"ש ונחנו מ"ה ומבואר למעלה דהמשכה זו מבחי' י"ה הוא דוקא ע"פ הביטול כמ"ש"ל בפ"י ששם עלו שבטים כו להודות כו'.

for Moshe is [the level of] self-nullification (bittul), as it is written, "And what (mah) are we?"; and it was explained above that this drawing down from [the level of] yud-hei is specifically through self-nullification, as explained above on the meaning of "For there the tribes went up," etc., "to give thanks," etc.

וזהו שמצינו בר"ע שהיה כורע ומשתחוה עד שאדם מניחו בזוית זו ומוצאו בזוית אחרת לפי שא"א להמשכה זו לבא בגילוי בשכל ודעת או כלי המדות אלא רק ע"פ בחי' הביטול שהוא ענין ההשתחואה שבשמו"ע כנודע

This is what we find of Rabbi Akiva, that he would bow and prostrate himself until one would leave him in one corner and find him in another corner; for this drawing down cannot come into revelation in intellect and knowledge or in the vessels of the emotive attributes (middos), but only through [the level of] self-nullification, which is the bowing in the Shemoneh Esreh, as is known.

(ועמ"ש בד"ה שימני כחותם דהמשכה שע"י שמירת מצות ל"ת הוא ענין אחד עם ההמשכה שבתפלת שמו"ע ועמ"ש מענין תפלת שמונה עשרה בד"ה יהודה אתה וסד"ה השמים כסאי):

(See what is written in the discourse beginning "Set me as a seal," that the drawing down through keeping the prohibitive commandments is one with the drawing down in the prayer of the Shemoneh Esreh; and see what is written about the prayer of the Shemoneh Esreh in the discourse beginning "Yehudah, you," and at the end of the discourse beginning "The heaven is My throne.")

51 קיצור. עוי"ל פי משכן העדות מלשון ותבואי בעדי עדיים ופרש"י שני פירושים לשון עדים מהר חורב בחי' כתרם ולשון עדי עד נצחיות יהללך סלה. גם לשון עד פה תבוא וע"ז אמר אשר פקד ע"פ משה:

Summary. One may further say that "the Mishkan of the Testimony" is from the term in "and you came with adi adayim," on which Rashi gives two explanations: the term of "their ornaments from Mount Chorev," [the level of] crowns; and the term of adei ad, eternity, "they will praise You, Selah." Also the term of "Until here you may come." And of this it says, "which were reckoned at the word of Moshe."

52 ז ועפ"ז יובן ג"כ מעט ענין הפסח ואכילת מצה. דהנה פסוק רבבה כצמח השדה כו' ותבואי בעדי עדיים כו' (שהוא בחי' משכן העדוי כנ"ל) נאמר על יצ"מ.

7. According to this, one will also understand a little of [the matter of] Pesach and the eating of matzah. For the verse "I made you myriads, like the growth of the field," etc., "and you came with adi adayim," etc. (which is [the level of] "the Mishkan of the Testimony," as mentioned above), is said of the Exodus from Egypt.

והיינו שזכו בליל אי דפסח לבחי' גילוי יחודים עליונים הנ"ל. דהיינו אפילו יחוד י"ה שהוא מבחי' ישת חשך סתרו נגלה עליהם אז

That is, on the first night of Pesach they merited [the level of] the revelation of the supernal unions mentioned above; that is, even the union of yud-hei, which is from [the level of] "He made darkness His hiding place," was revealed to them then,

כמאמר שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים כמ"ש פי' זה במ"א בד"ה קול דודי כו'. ולהיות כי מבחי' גלוי זה נמשך עדות לישראל כדלעיל.

as in the saying, "The King of the kings of kings was revealed to them," as this is explained elsewhere in the discourse beginning "The voice of my beloved," etc. And since from [the level of] this revelation "a testimony for Israel" is drawn, as above,

ולכן נאמר ע"ז ותבואי בעדי עדיים וככל הפירושים שנת"ל בזה הכל היי הגילוי מזה בליל א' דפסח.

therefore it is said of this, "and you came with adi adayim"; and according to all the explanations given above on this, the revelation of all this was on the first night of Pesach.

ולכן נצטוו לאכול מצה. וכתוב מצות יאכל את שבועת הימים (ס"פ בא י"ג ז). ולשון זה לפי פשוטו אינו מובן דהל"ל בשבועת הימים

Therefore they were commanded to eat matzah. It is written, "Matzos shall be eaten the seven days" (end of Parshas Bo, [chapter] 13[, verse] 7). This wording is not understood according to its plain sense, for it should have said "during the seven days" (beshivas hayamim),

אבל את שבועת הימים משמע שיאכילו מצה את ז' הימים עצמן וזה תמוה, אבל לפי האמת א"ש כי whereas "es shivas hayamim" implies that they should feed matzah to the seven days themselves, and this is puzzling. But according to the truth [of the matter], it is well understood, for

הנה ז' הימים הן ז' מדות חו"ג כו' שהן נמשכים מבחי' ו"ה דשם הוי' הוי"ו הוא ששה מדות שבפסוק לך ה' הגדולה כו'

the seven days are the seven attributes, Chesed and Gevurah, etc., which are drawn from [the level of] vav-hei of the Name Havayah: the vav is the six attributes in the verse "Yours, G-d, is the greatness," etc.,

והשביעי היא בחי' הה"א שהיא בחי' לך ה' הממלכה כו' ומדות אלו ישנם ג"כ בנפש והוא בחינת האהבה הנמשכת מצד השכל וההתבוננות בגדולת הבורא ית' כשמשגיג איך

and the seventh is [the level of] the hei, which is [the level of] "Yours, G-d, is the kingdom," etc. These attributes exist also in the soul: [the level of] the love that is drawn from the intellect and contemplation of the greatness of the Creator, may He be blessed, when one grasps how

כי הוא חיך כו' ושמחדש בכל יום מע"ב כו' שמהתבוננות זו יולד האהבה או היראה וכנ"ל בענין מי ברא אלה כו'.

"He is your life," etc., and that He renews each day the work of creation, etc.; from this contemplation love or awe is born, as mentioned above concerning "Who created these," etc.

אמנם למעלה מזה היא האהבה והדביקות הנמשכת מצד ההתבוננות בעצמות אור א"ס שמצד מהו"ע
כלא חשיב השבח הזה של ביטול העולמות אליו ית'

But higher than this is the love and cleaving (devekus) that comes from contemplating the essence of the Infinite Light (Or Ein Sof): that from the standpoint of His being and essence, this praise, the nullification of the worlds before Him, may He be blessed, is accounted as nothing,

כי במהו"ע לית מחשבה תפיסא ביה כלל וחיות כל העולמות הוא רק ע"י מחשבה אחת כו'

for in His being and essence "no thought can grasp Him at all," and the life of all the worlds is only through a single thought, etc.

ובחיי אהבה זו נק' עדי עדיים והוא בחי' תרין עטרין הנ"ל הנמשכים מבחי' המדות שלמעלה מהשכל ומתגלים במדות שלמטה מהשכל והוא ההמשכה מבחי' י"ה בוי"ה וכדי שיזכו ישראל לבחי' גילוי זה
בפסח

This [level of] love is called adi adayim, and it is [the level of] the two crowns mentioned above, which are drawn from [the level of] the attributes above intellect and revealed in the attributes below intellect; it is the drawing down from [the level of] yud-hei into vav-hei. And so that Israel would merit [the level of] this revelation on Pesach,

כי ביצי"מ היה עדיין בבחי' קטנות כצמח השדה בתחלתו ולא היה להם רק האהבה זוטא ולא אה"ר
הנ"ל דבחי' עדי עדיים לכן כדי שיגיעו לגילוי זה נצטוו לאכול מצה.

since at the Exodus from Egypt they were still in [a state of] smallness (katnus), like the growth of the field at its beginning, and had only the lesser love (ahavah zuta), not the great love (ahavah rab-bah) mentioned above, of [the level of] adi adayim, therefore, in order to reach this revelation, they were commanded to eat matzah.

שענין המצה הוא המשכת בחי' מ"ה והוא בחי' הביטול כמו שנראה לעין שאין במצה התנשאות

For matzah is the drawing down of [the level of] mah ("what"), which is [the level of] self-nullification, as one sees with the eye that matzah has no rising

כמו בחמץ ושאר כו' ובחי' ביטול זה הוא שבו וע"י נמשך מבחי' י"ה כנ"ל בענין משכן העדות אשר
פקד ע"פ משה דוקא.

as there is in chametz and leaven, etc. And [the level of] this self-nullification is that in which and through which there is drawn down from [the level of] yud-hei, as mentioned above regarding "the Mishkan of the Testimony, which was reckoned at the word of Moshe" specifically.

53 וזהו מצות יאכל את שבעת הימים פ"י יאכל הוא לשון מפעיל דהיינו שיאכילו את ז' הימים ממצה.

This is [the meaning of] "Matzos shall be eaten the seven days": yei'achel ("shall be eaten") is a causative term, that is, they should feed the seven days with matzah.

והענין הוא להמשיך מבחי' מ"ה שבמצה בכל ז' המדות להיות נמשך בהם מבחי' הביטול דמ"ה ואז יוכלו כנ"י לקבל מבחי' יחוד העליון ד"ה שזהו בחי' עדות לישראל ועדי עדיים

The matter is to draw [the level of] mah that is in matzah into all seven attributes, so that [the level of] the self-nullification (bittul) of mah be drawn into them; and then the Community of Israel can receive from [the level of] the supernal union of yud-hei, which is [the level of] "a testimony for Israel" and adi adayim.

(וע' מענין מצות יאכל את שבעת הימים בד"ה להבין מ"ש בהגדה מצה זו כו' ועמ"ש בד"ה קחו מאתכם תרומה.)

(On "Matzos shall be eaten the seven days," see the discourse beginning "To understand what is said in the Haggadah, 'This matzah,'" etc., and see what is written in the discourse beginning "Take from among you an offering,"

דמצה ולחם עוני זהו בחי' אתכפיא כו' ע"ש ומבואר לעיל בענין ל"ת שע"י אתכפיא סט"א עי"ז אסתלק יקרא דקוב"ה שע"י נמשך מבחי' יחוד י"ה שהוא משכן העדות

that matzah and "the bread of poverty" are [the level of] subjugation (iskafya), etc.; see there. And it was explained above, concerning the prohibitions, that through the subjugation of the sitra achra, through this, "the glory of the Holy One, blessed be He, rises," for through this there is drawn from [the level of] the union of yud-hei, which is "the Mishkan of the Testimony."

ולכן עדי"ז ע"י בחי' המצה נמשך בחי' ותבואי בעדי עדיים וע' ג"כ בפע"ח שער חג המצות פ"א מענין ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים ע"ש).

Therefore, in the same way, through [the level of] matzah there is drawn [the level of] "and you came with adi adayim." See also Pri Etz Chaim, Sha'ar Chag HaMatzos, chapter 1, on "and you increased and grew and came with adi adayim"; see there.)

והנה אכילת מצה היא הכנה לקבלת התורה שבשכועות כי על קבלת התורה נאמר בעטרה שעטרה לו אמו

Now, eating matzah is a preparation for receiving the Torah on Shavuot, for of the receiving of the Torah it is said, "with the crown with which his mother crowned him,"

שהוא בחי התגלות רעוא דכל רעוין וסדכ"ס וגם קשרו להם שני כתרים שזהו ענין עדי עדיים הנ"ל.

which is [the level of] the revelation of "the Will of all wills" and the Cause of all causes; and also two crowns were tied on them, which is [the matter of] adi adayim mentioned above.

ולכך הוצרכו תחלה לאכילת מצה שהוא בחי הביטול כו' (והנה עם היות כי בליל אי דפסח מתגלה ג"כ בחי עדי עדיים הנ"ל. אך הגילוי הזה הוא אז ממילא דהיינו אתעדל"ע שלא ע"י אתעדל"ת

Therefore they first needed to eat matzah, which is [the level of] self-nullification, etc. (Now, although on the first night of Pesach [the level of] adi adayim mentioned above is also revealed, this revelation is then of itself, that is, an arousal from above, not through an arousal from below;

ולכן נק' פסח לשון דילוג כנודע בענין מדלג על ההרים כו' ואחר ליל אי דפסח מסתלק גילוי זה ולכך אח"כ מתחיל מצות ספה"ע ז' שבועות כדי להמשיך גילוי יחודים הנ"ל ע"י אתעדל"ת.

therefore it is called Pesach, a term of skipping, as is known concerning "leaping over the mountains," etc. After the first night of Pesach this revelation withdraws, and therefore afterwards the mitzvah of the Counting of the Omer begins, seven weeks, in order to draw down the revelation of the unions mentioned above through an arousal from below.

והאתעדל"ת דספירת העומר ידוע שהיא התהפכות השבע מדות דנפש הבהמית וכל מדה כלולה מז' שתהיינה כולם לה'.

The arousal from below of the Counting of the Omer is known to be the transformation of the seven attributes of the animal soul, each attribute comprised of seven, so that all of them be for G-d.

ובחי"י זו הוא בחי ומדרגת שבעת הימים בחי"י ו"ה הנ"ל ואח"כ מתגלה עי"ז ממילא אח"כ ביום החמשים מבחי עדי עדיים הנ"ל שלמעלה מבחי"י ו"ה ולכן נאמר תספרו חמשים יום ובאמת אין סופרים רק מ"ט

This level is the level and rank of "the seven days," [the level of] vav-hei mentioned above. Afterwards, through this, there is revealed of itself, on the fiftieth day, from [the level of] adi adayim mentioned above, which is above [the level of] vav-hei. Therefore it says, "You shall count fifty days," yet in truth one counts only forty-nine;

אלא שע"י ספירת המ"ט יום מתגלה ממילא שער החמשים כי הוא מבחי"י ומדרגת י"ה וכבר נת' דשם הוא מדרגת הל"ת שענינם בבחי"י שב ואל תעשה ולא בבחי"י קום ועשה מפני שאין לו כלי כו'

but through counting the forty-nine days the fiftieth gate is revealed of itself, for it is from the level and rank of yud-hei. It has already been explained that there is the rank of the prohibitions, whose nature is "sit and do not do," not "arise and do," because it has no vessel, etc.

ע"כ גם במצות הספירה אין צריך לסופרו כמו בשבעה שבועות דמצוה למימני יומי כו' כי הוא מבחינת ו"ה משא"כ בחי' זו ההמשכה משער הנו"ן רק שנמשך ממילא ע"י קדימת ספירת ז' שבועות שהוא בחי' התהפכות המדות כו'

Therefore in the mitzvah of counting too, one need not count it, as with the seven weeks, where "it is a mitzvah to count the days," etc., for that is from [the level of] vav-hei; whereas this [level of] drawing down, from the fiftieth gate, is drawn only of itself, through the preceding count of seven weeks, which is [the level of] the transformation of the attributes, etc.,

ולא תחללו כו' שע"י יומשך אח"כ גילוי זה ממילא וכענין ואתם תחרישון כמ"ש במ"א. וזהו עיקר ענין עדי עדיים הנ"ל שאז זכו לגילוי הכתרים כו' והוא בחי' גבוה יותר כי בחי' עדיים הנ"ל הם בלי קץ כנ"ל.

and "you shall not profane," etc., through which this revelation will afterwards be drawn of itself, as in "and you shall be silent," as is explained elsewhere. This is the essence of adi adayim mentioned above: that then they merited the revelation of the crowns, etc.; and it is a higher level, for [the level of] the adayim mentioned above is without end, as mentioned above.

נמצא העולה מזה שבליל פסח נמשך גילוי בכנס"י בחי' גלוי יחודים הנ"ל מבחי' ו"ה ומבחי' י"ה באתעדל"ע ע"י אכילת מצה.

It follows from this that on the night of Pesach a revelation is drawn into the Community of Israel, [the level of] the revelation of the unions mentioned above, from [the level of] vav-hei and from [the level of] yud-hei, as an arousal from above, through eating matzah.

וז"ש מצות יאכל את שבעת הימים ואח"כ מסתלקת ההמשכה וחוזרים וממשיכים ע"י אתעדל"ע בספה"ע ז' שבועות ואזי מתגלה בשבועות בחי' עדי עדיים הנ"ל בשעת קבלת התורה):

This is [the meaning of] "Matzos shall be eaten the seven days." Afterwards the drawing down withdraws, and they draw it down again through an arousal from below, in the Counting of the Omer, seven weeks; and then on Shavuot [the level of] adi adayim mentioned above is revealed, at the time of the receiving of the Torah.)

54 קיצור. ועדי' יובן ענין אכילת מצה בחי' ביטול ואתכפיא להיות כצמח השדה בחי' אין ועי' ותרבי ותגדלי כו' ובחג השבועות בחי' בעטרה כו' שהוא ענין בעדי עדיים:

Summary. In the same way one will understand the eating of matzah: [the level of] self-nullification and subjugation, to be “like the growth of the field,” [the level of] nothing (ayin), and through this, “and you increased and grew,” etc.; and on the festival of Shavuot, [the level of] “with the crown,” etc., which is [the matter of] adi adayim.

55 ח והנה בסדר התפלה אנו מוצאים ככל ענין הנ"ל בפי' אלה פקודי המשכן משכן העדות כו' דהנה ידוע שבפסוק ראשון דק"ש שמע ישראל ה' אלקינו כו'

8. Now, in the order of prayer we find everything mentioned above in the explanation of “These are the accounts of the Mishkan, the Mishkan of the Testimony,” etc. For it is known that the first verse of the Shema, “Hear, O Israel, Havayah our G-d,” etc.,

הוא בחי' יחודא עילאה די"ה הנ"ל הנקי הנסתרות לה' אלקינו כו' והוא ענין משכן העדות אשר פקד ע"פ משה כו' ובפסוק ואהבת בכל לבבך כו'

is [the level of] the higher unity (yichuda ila'ah) of yud-hei mentioned above, which is called “the hidden things belong to Havayah our G-d,” etc.; and it is “the Mishkan of the Testimony, which was reckoned at the word of Moshe,” etc. And in the verse “And you shall love... with all your heart,” etc.,

הענין הוא בבחי' אהבה הנמשכת מהשכל והטעם (ועמ"ש מזה בד"ה בכ"ה בכסלו) והוא ענין יחודא תתאה כמ"ש אלה פקודי המשכן כו'

the matter is in [the level of] love that is drawn from intellect and reason (see what is written on this in the discourse beginning “On the twenty-fifth of Kislev”), and it is the lower unity (yichuda tata'ah), as it is written, “These are the accounts of the Mishkan,” etc.,

וכנ"ל בענין שאו מרום כו' וראו מי ברא אלה כו' אך הנה קודם ק"ש תקנו אנכה"ג פסוקי דזמרה and as mentioned above concerning “Lift up on high,” etc., “and see: Who created these,” etc. But before the Shema the Men of the Great Assembly instituted Pesukei deZimra (the Verses of Praise).

והענין של פסוד"ז הוא כדי שיוכלו להגיע בפסוק ראשון דק"ש ליחוד העליון דה' אלקינו הנק' נסתרות כנ"ל ואם לא השיר והזמרה בפסוד"ז א"א לבא למדרגת היחוד הזה כו'

The purpose of Pesukei deZimra is so that in the first verse of the Shema they can reach the higher union of "Havayah our G-d," which is called "the hidden things," as mentioned above; and without the song and praise of Pesukei deZimra it is impossible to come to the rank of this union, etc.

וזה היה עבודת הלויים בשיר וזמרה כו' והיו נושאים את המשכן וכמ"ש בני גרשון ובני מררי נושאי המשכן (בפ' בהעלותך יו"ד י"ז)

This was the service of the Levites, in song and praise, etc., and they would carry the Mishkan, as it is written, "The sons of Gershon and the sons of Merari, the bearers of the Mishkan" (in Parshas Beha'alos'cha, [chapter] 10[, verse] 17);

בני קהת נושאי המקדש וכתוב ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים (במדבר א' נ"א) (ועמ"ש מזה בד"ה שאו את ראש כו' למשפחותם לבית אבותם)

"the sons of Kehas, the bearers of the sanctuary"; and it is written, "And when the Mishkan encamps, the Levites shall set it up" (Bamidbar, [chapter] 1[, verse] 51). (See what is written on this in the discourse beginning "Lift up the head," etc., "by their families, by their fathers' house.")

אך הטעם איך שע"י פסוד"ז בשיר ורננה דוקא יגיעו לבחי' היחוד העליון הזה יובן בהקדים תחלה ענין שיר הלויים כו'

But the reason why, through Pesukei deZimra, with song and jubilation specifically, they reach [the level of] this higher union, will be understood by first explaining the song of the Levites, etc.

דהנה כתיב והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק (ביחזקאל ס"א י"ד) ופרש"י כלהבת הכבשן שיוצאה תמיד מפי הכבשן וממהרת לחזור ולכנוס כך כו'.

For it is written, "And the Chayos ran and returned (ratzo vashov), like the appearance of a flash of lightning" (in Ezekiel, chapter 1[, verse] 14), and Rashi explains: "like the flame of a furnace, which continually goes out of the mouth of the furnace and hurries to return and go in; so," etc.

וכך נפש האלקית שבאדם שנק' נר הוי' וכמ"ש נר ה' נשמת אדם צ"ל עולה ויורד בבחי' רצוא ושוב בתמידות בלתי הפסק

So too the G-dly soul in man, which is called "the lamp of G-d," as it is written, "The soul of man is the lamp of G-d," must rise and descend in [the manner of] running and returning (ratzo vashov), continually, without interruption.

והוא ב' מיני התפעלות הללו זא"ז בתמידות וכמ"ש והחיות רצוא ושוב פי' אחר הרצוא שוב ואחר השוב רצוא

These are two kinds of arousal, one after the other, continually, as it is written, "And the Chayos ran and returned": that is, after the running, returning, and after the returning, running,

וכן חוזר חלילה וכמ"ש מזה בד"ה וכל העם רואים את הקולות ועי"ז עולה נה"א ממדרגה למדרגה עד רום המעלות כו' וזהו ענין שיר הלוי על הקרבן

and so around and around again, as is explained on this in the discourse beginning "And all the people saw the sounds." Through this the G-dly soul ascends from level to level, up to the highest heights, etc. This is [the meaning of] the song of the Levites over the offering.

וזהו ג"כ הענין שנשאו את המשכן כו' מפני שע"י השיר ברצוא ושוב מגביהים ומרוממים למשכן עד שנעשה גם בחי' יחוד העליון בבחי' משכן העדות הנ"ל וזהו כענין פי' ירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה.

This is also why they carried the Mishkan, etc.: because through the song, in running and returning, they raise and elevate the Mishkan until it also becomes [the level of] the higher union, [the level of] "the Mishkan of the Testimony" mentioned above. This is like the meaning of "Jerusalem, built as a city that is joined to it,"

שמחבר בחי' ירושמ"ט שהוא יחוד ו"ה לבחי' ירושמ"ע שהוא בחי' י"ה והיו לאחדים ממש וכך הוא ענין פסוד"ז לפני ק"ש ענין הכנה לרומם הנפש עד

which joins [the level of] the Jerusalem below, which is the union of vav-hei, to [the level of] the Jerusalem above, which is [the level of] yud-hei, and they become truly one. So too Pesukei deZimra before the Shema is a preparation to elevate the soul until

שתוכל לייחד יחוד העליון בפסוק ראשון דק"ש באמרו הוי אלקינו דהיינו ג"כ חיבור ויחוד בחי' הארת הנשמה המלובשת בגוף עם מקורה ושרשה שלמעלה בחי' מזליה כמ"ש במ"א בד"ה יונתי בחגוי הסלע.

it can effect the higher union in the first verse of the Shema, when one says "Havayah our G-d"; that is, also the joining and union of [the level of] the radiance of the soul that is enclothed in the body with its source and root above, [the level of] its mazal, as is explained elsewhere in the discourse beginning "My dove, in the clefts of the rock."

56 וזהו ששם עלו שבטים שבטי י"ה שמתחברים בחי' שבטים דבריאה עם שרשן ומקורן שבאצי' הנקי שבטי י"ה.

This is "For there the tribes went up, the tribes of Yah": that [the level of] the "tribes" of Beriah are joined with their root and source in Atzilus, which are called "the tribes of Yah."

והיינו ששם עלו בבחי' ירושלים הבנויה כעיר שחבורה כו' שהוא חיבור והתקשרות בחי' משכן עם משכן העדות דהיינו שחבורה לה יחדו ממש.

That is, "there they went up," in [the level of] "Jerusalem, built as a city that is joined," etc., which is the joining and binding of [the level of] the Mishkan with the Mishkan of the Testimony; that is, "joined to it together," truly.

וזהו ענין עבודת הלויים כי לוי מלשון לויה וחיבור וכמ"ש ועבד הלוי הוא דהיינו עלמא דאתכסיא הנקי הוא שעבודת הלויים לקשר ולחבר בחי' עלמא דאתכסיא עם עלמא דאתגליא

This is the service of the Levites, for Levi is a term of accompanying (levayah) and joining, as it is written, "And the Levite, he (hu) shall serve," that is, the hidden world, which is called hu: for the service of the Levites is to bind and join [the level of] the hidden world with the revealed world.

(ועמ"ש מזה בד"ה אז ישיר משה ובני ישראל ובד"ה אשירה להוי' וע' בזח"ב פקודי דרכ"א ע"ב ובפ' קרח דקע"ח ע"ב).

(See what is written on this in the discourse beginning "Then Moshe and the children of Israel sang," and in the discourse beginning "I will sing to G-d"; and see the Zohar, Part II, Pekudei, folio 221, side b, and in Parshas Korach, folio 178, side b.)

וזהו אשר פקד ע"פ משה עבודת הלויים כו' דהנה פשט הכתוב משמעו שע"פ משה פקד עבודת הלויים

This is "which was reckoned at the word of Moshe, the service of the Levites," etc. For the plain sense of the verse implies that the service of the Levites was reckoned at the word of Moshe;

כי מה שאמר אשר פקד ע"פ משה עבודת הלויים ביד איתמר כו' קאי אשר פקד גם על מה שלאחריו

for in saying "which was reckoned at the word of Moshe, the service of the Levites, by the hand of Isamar," etc., "which was reckoned" refers also to what follows it,

דהיינו עבודת הלויים וגם על מה שלפניו והוא משכן העדות וכך רצונו לומר אלה פקודי כו'

namely "the service of the Levites," and also to what precedes it, namely "the Mishkan of the Testimony." So it means to say: "These are the accounts," etc.,

משכן העדות אשר פקד המשכן ע"פ משה עבודת הלויים לשאת המשכן ועל שניהם אומר אשר פקד כו'

"the Mishkan of the Testimony, which," the Mishkan, "was reckoned at the word of Moshe"; "the service of the Levites," to carry the Mishkan; and of both it says, "which was reckoned," etc.

ומה שאמר ביד איתמר ענין שלישי הוא שביד איתמר כל העבודה הזאת כו' (וביאור ענין אשר פקד ע"פ משה גם עבודת הלויים לשאת המשכן כו')

And what it says, "by the hand of Isamar," is a third matter: that all this service was by the hand of Isamar, etc. (The explanation of "which was reckoned at the word of Moshe" [applying] also [to] the service of the Levites, to carry the Mishkan, etc.):

הנה אותיות פקד הם אותיות דפק וכמבואר בספרי הקבלה שהדפק שרשו מבחי' אחוריים דחכמה (והוא שם קפ"ד אחוריים דאבא כו') וכמ"ש קול דודי דופ"ק כו'.

the letters of pakad ("reckoned") are the letters of dofek ("pulse"), and as is explained in the books of Kabbalah, the pulse is rooted in [the level of] the back (achorayim) of Chochmah (and this is the Name of 184, the back of Abba, etc.), as it is written, "The voice of my beloved knocks (dofek)," etc.

והענין הוא דבחי' רצוא ושוב הנ"ל שרשו נמשך מבחי' הדפק כי אנו רואים בחוש שיש בדפק ענין עליה וענין ירידה

The matter is that [the level of] running and returning mentioned above has its root drawn from [the level of] the pulse; for we see with our senses that in the pulse there is an ascent and a descent,

דהיינו הסתלקות החיות והתפשטות החיות והם באים זא"ז בתמידות והוא ענין הדפק בלב שהוא הנשימה

that is, a withdrawal of the life-force and a spreading forth of the life-force, and they come one after the other, continually; this is the pulse in the heart, which is the breathing,

וגם בדפק היד נרגש העלאה והמשכה זו בתמידות (ועמ"ש מזה בד"ה אני ישנה גבי קול דודי דופק).

and in the pulse of the hand, too, this raising and drawing down is felt continually. (See what is written on this in the discourse beginning "I am asleep," regarding "The voice of my beloved knocks.")

וכך למעלה בחי' רצוא ושוב כמראה הבזק שעבודת הלוים לשאת המשכן שרשם הוא מבחי' הדפק העליון שהוא בחי' הסתלקות והתפשטות והוא מה שאמר אשר פקד ע"פ משה עבודת הלוים

So too above: [the level of] running and returning "like the appearance of a flash of lightning," [namely] the service of the Levites to carry the Mishkan, has its root in [the level of] the supernal pulse, which is [the level of] withdrawal and spreading forth. This is what it says, "which was reckoned (pakad) at the word of Moshe, the service of the Levites,"

שהוא מבחי' אחוריים דמ"ה דמשה שהן אותיות דפ"ק היפך אותיות פקד. אך משכן העדות פקד ע"פ משה מבחי' פנימי כו' כנ"ל.

for it is from [the level of] the back of the mah of Moshe, which are the letters of dofek, the reverse of the letters of pakad. But "the Mishkan of the Testimony" was reckoned at the word of Moshe from [the level of] the inner dimension, etc., as mentioned above.

57 ואמנם דוקא בחכמה הוא שיש התפשטות והסתלקות והוא בא בהתלבשות בדפק אבל בבחי' בינה אין שם הסתלקות אלא התפשטות בלבד

However, it is specifically in Chochmah that there is spreading forth and withdrawal, and it comes en clothed in the pulse; but in [the level of] Binah there is no withdrawal, only spreading forth alone.

והיינו ענין הדם המתפשט בשס"ה גידים שנאמר בו כי הדם הוא הנפש דהיינו עיקר המחי' אך ע"י בחי' החכמה נעשה בגידי הדם בחי' הדפק כו'

This is the blood that spreads through the 365 sinews, of which it is said, "For the blood is the soul," that is, the main [source of] life; but through [the level of] Chochmah [the level of] the pulse comes about in the blood vessels, etc.

והן בחי' יחוד עליון הנ"ל די"ה ע"י מל"ת דלאו קודם להן כו' וזהו קול דודי דופק שהוא יחוד חו"ב תרין ריעין כו'

These are [the level of] the higher union of yud-hei mentioned above, through the prohibitive commandments, for lav ("no") precedes hen ("yes"), etc. This is "The voice of my beloved knocks (dofek)," which is the union of Chochmah and Binah, "two companions," etc.

וזהו אשר פקד ע"פ משה גם עבודת הלויים ברצוא ושוב למטה ועי"ז יש בלויים יכולת להעלות בחי' המשכן לבחי' משכן ה עדות לקשרם ולחברם יחדו כעיר שחברה כו'

This is "which was reckoned at the word of Moshe" also [said of] "the service of the Levites," in running and returning below; and through this the Levites have the ability to raise [the level of] the Mishkan to [the level of] the Mishkan of the Testimony, to bind and join them together, "like a city that is joined," etc.

ועי' בזח"ב פ' שמות די"א סע"ב ע"פ וילך איש מבית לוי ובמק"מ שם דבית לוי זהו בחי' חו"ב והיינו משכן העדות ויקח את בת לוי זהו בחי' מלי משכן סתם כו' ע"ש.

See the Zohar, Part II, Parshas Shemos, folio 11, end of side b, on the verse "And a man of the house of Levi went," and the Mikdash Melech there: "the house of Levi" is [the level of] Chochmah and Binah, that is, the Mishkan of the Testimony; "and he took a daughter of Levi" is [the level of] Malchus, the Mishkan without qualification, etc.; see there.

58 ומה שאמר ביד איתמר בן אהרן כו' הענין הוא שלא ישאר האדם רק בבחי' זו דרצוא ושוב בלבד

And what it says, "by the hand of Isamar the son of Aharon," etc.: the matter is that a person should not remain only in this [state] of running and returning alone,

כי אין זה תכלית הכונה אלא צריך שימשיך זה בבחי' כלי שישכון בו בחי' הביטול הזה בבחינת רצוא ושוב

for this is not the ultimate intent; rather, he must draw this into [the level of] a vessel, so that this self-nullification (bittul), in [the manner of] running and returning, will dwell in it.

והנה בחי' הכלי לאור דרצוא ושוב הוא הדבור בד"ת דוקא וכמ"ש בפ' דק"ש אחר ואהבת ברצוא ושוב כנ"ל ודברת בם בשבתך בביתך כו'.

Now, [the level of] the vessel for the light of running and returning is speech in words of Torah specifically, as it is written in the section of the Shema, after "And you shall love," in running and returning as mentioned above: "And you shall speak of them, when you sit in your house," etc.

פ"י ודברת שתמשיך ר"ש הזה בבחי' כלי והוא באותיות התורה ודוקא כשיש בדבור זה בחי' הביטול וע"ד המבואר במ"א ע"פ ואשים דברי בפ"ך שאינו

The meaning of "and you shall speak" is that you should draw this running and returning into [the level of] a vessel, namely into the letters of the Torah; and specifically when there is in this speech [the level of] self-nullification, along the lines of what is explained elsewhere on the verse "And I have put My words in your mouth": that it is

רק כלי לדבר ה' זו הלכה שאומר בפיו ואזי הדבור בחי' כלי לרו"ש וזהו ע"פ משה.

only a vessel for the word of G-d, the halachah that he says with his mouth; and then the speech is [the level of] a vessel for running and returning. This is "at the word (literally, 'by the mouth') of Moshe."

פ"י משה דוקא שמשה היה בבחי' ביטול עד שאמר ונתתי עשב דהיינו לפי שאינו דבר ומהות בפ"ע כ"א בטל לגמרי ושכינה מדברת מתוך גרונו כו'

The meaning of "Moshe" specifically: Moshe was in [a state of] self-nullification, to the point that he said, "And I will give grass," because he was not a thing and entity in his own right, but entirely nullified, and "the Shechinah speaks from his throat," etc.

ועמ"ש בד"ה משה ידבר כו' וכמ"כ בכל אדם יש ניצוץ והארת בחי' משה דהיינו ע"י ק"ש למס"נ באחד בביטול ממש ע"י אח"כ תען לשוני אמרתך כו' אמרתך ממש.

See what is written in the discourse beginning "Moshe would speak," etc. Likewise in every person there is a spark and radiance of [the level of] Moshe; that is, through the Shema, [reaching] self-sacrifice (mesirus nefesh) in "One," in actual self-nullification; through this, afterwards, "My tongue shall respond with Your word," etc., Your word itself.

59 וזהו ביד איתמר פ"י איתמר מלשון אתמר הנזכר בגמרא תמיד דפירושו איתמר שממילא איתמר ונדבר וכענין אז נדברו יראי ה'

This is "by the hand of Isamar." Isamar is from the term itmar ("it was said"), which is mentioned constantly in the Gemara, meaning "it was said": that it was said and spoken of itself; as in "Then those who fear G-d spoke (nidberu),"

שענינו הוא ענין הדיבור אשר הוא בא ממילא ומאליו ששייך לומר נדברו לשון נפעל ממילא שאם הדבורא מצד עצמם היה לו לומר מדברים או דוברים

whose sense is speech that comes of itself and on its own, so that it is fitting to say nidberu, a passive form, of itself; for if the speech came from themselves, it should have said medabrim or dovrin (“speaking”),

אלא נדברו היינו כאשר נדבר הדבור בהם ממילא וכך הענין בפ”י איתמר בלשון תרגום שנאמר ממילא כו’

but nidberu means when the speech is spoken in them of itself. So too is the meaning of itmar in the language of the Targum: what is said of itself, etc.

והוא בדבר ה’ שנאמר ממילא מפני שהדבור של האדם הוא בתכלית הביטול בעצמותו עד שאין הדיבור בא מצד עצמו כלל

This is with the word of G-d, which is said of itself because the person’s speech is in utter self-nullification in his essence, until the speech does not come from himself at all,

אלא נדבר בו דבר ה’ זו ההלכה ממילא ומאליו וכענין אז נדברו יראי ה’ כו’

but the word of G-d, the halachah, is spoken in him of itself and on its own, as in “Then those who fear G-d spoke,” etc.

וזהו כדוגמת לימוד המשניות שלמד הרב ב”י שאמר לו המגיד אני המשנה המדברת בפ”ך כו’

This is like the Mishnah that the Rav, the Beis Yosef, studied, to whom the Maggid said, “I am the Mishnah that speaks in your mouth,” etc.,

וכענין שכינה מדברת מתוך גרונו של משה כו’ וזהו ענין ודברת בם שאחר ואהבת שהוא לעשות כלי בבחי’ הביטול להיות ואשים דברי בפ”ך כו’.

and like “the Shechinah speaks from the throat of Moshe,” etc. This is “and you shall speak of them,” which comes after “And you shall love”: to make a vessel in [the state of] self-nullification, so that “I have put My words in your mouth,” etc.

נמצא שיש כאן חיבור משכן עם משכן העדות להיות כעיר שחברה לה מלמטה למעלה ומלמעלה למטה.

It follows that there is here a joining of the Mishkan with the Mishkan of the Testimony, to be “like a city that is joined to it,” from below to above and from above to below.

היינו ע"י עבודת הלויים זהו ההעלאה מלמטה למעלה ע"י רצוא ושוב וזהו ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים להעלותו למעלה מעלה.

That is, through the service of the Levites, which is the raising from below to above through running and returning; and this is "And when the Mishkan encamps, the Levites shall set it up," to raise it higher and higher.

60 ואח"כ ע"י עסק התורה ביד איתמר זהו החיבור י"ה עם ו"ה מלמעלה למטה כוי וכענין מ"ש בד"ה ראה

And afterwards, through Torah study, "by the hand of Isamar," is the joining of yud-hei with vav-hei from above to below, etc., as is written in the discourse beginning "See,

אנכי כפי"י יהא שמייה רבא שם י"ה יתגדל ויתרבה ויומשך בבחי"י ו"ה כוי ולא יהי"י כס י"ה התכסות בחי"י י"ה מבחי"י ו"ה.

I [set], on the meaning of "Yehei shemei rabba": that the Name Yah be magnified and increased and drawn into [the level of] vav-hei, etc., and that there not be "kes Yah," the covering (hiskasus) of [the level of] yud-hei from [the level of] vav-hei.

61 וכ"ז פקד ע"פ משה וכנ"ל וכן לענין מעשה המצות המה ג"כ בחי"י כלים אלא שהן מתחלקים באופנים שונים ועכ"ז הרי כללות כולם שיהא בחי"י כלי

All this "was reckoned at the word of Moshe," as mentioned above. And likewise regarding the performance of the mitzvos: they too are [the level of] vessels, only that they are divided in different ways; and nevertheless the general and collective expression of them all is to be [the level of] a vessel

לשכון בו בחי"י קדושה העליונה וכמ"ש ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלקיכם אני ה' אלקיכם שיש בזה בחי"י ההעלאה וההמשכה כנ"ל והמצוה היא בחי"י כלי לזה כמ"ש

in which [the level of] the supernal holiness dwells, as it is written, "And you shall do all My commandments and be holy to your G-d; I am G-d your G-d," in which there is [the level of] raising and drawing down, as mentioned above; and the mitzvah is [the level of] a vessel for this, as it is written,

כי נר מצוה וצ"ל שמחה של מצוה שע"י נמשך הגלוי מבחי' עלמא דאתכסיא בחי' י"ה כוי כי השמחה היא בבינה הנקי משכן העדות.

"For a mitzvah is a lamp." And there must be the joy of the mitzvah, for through this the revelation is drawn from [the level of] the hidden world, [the level of] yud-hei, etc.; for joy is in Binah, which is called the Mishkan of the Testimony.

62 ונמצא כללות סדר התפלה בפסוד"י וק"ש ואהבת ודברת בם כוי היינו כסדר האמור בפסוק זה דאלה פקודי כוי

It follows that the order of prayer as a whole, in Pesukei deZimra, and the Shema, "And you shall love" and "you shall speak of them," etc., is according to the order stated in this verse, "These are the accounts," etc.,

ע"ד איתמר בן אהרן הכהן ופי' אהרן הכהן ידוע שהוא בחי' אה"ר דכהנא רבא והוא הממשיך הכח הזה להיות כל סדר העבודה הזאת וכמ"ש במ"א ע"פ בהעלותך את הנרות ובענין כשמן הטוב כוי

along the lines of "Isamar the son of Aharon the Kohen." The meaning of "Aharon the Kohen" is known: it is [the level of] the great love (ahavah rabbah) of the High Priest (Kahana Rabba), and he draws down this power, that there be this whole order of service, as is explained elsewhere on the verse "When you raise up the lamps," and on the matter of "Like the good oil," etc.,

יורד על הזקן זקן אהרן כוי גם כל עסק הלויים הי' ע"י אהרן וכמ"ש אהרן ובניו יבאו וישמו אותם איש איש על עבודתו כוי

"running down upon the beard, the beard of Aharon," etc. Also all the activity of the Levites was through Aharon, as it is written, "Aharon and his sons shall come and appoint them, each man to his service," etc.;

וכתיב וילוו אליך וישרתוך כוי כי תכלית ההעלאה שע"י הלויים הוא בשביל ההמשכה שע"י אהרן זקן אהרן כוי שהוא הלכות התורה כוי וכמ"ש במ"א.

and it is written, "and they shall join you (yilavu) and serve you," etc. For the purpose of the raising through the Levites is for the sake of the drawing down through Aharon, "the beard of Aharon," etc., which is the laws of the Torah, etc., as is explained elsewhere.

63 והנה כ"ז עכשיו אבל לע"ל כתיב ביום ההוא יהיה שבח"י ו"ה שהוא בח"י ירושמ"ט יהיו במדריגת י"ה

ממש שהוא בח"י משכן העדות

Now, all this is at present; but of the Time to Come it is written, "On that day there will be (yihyeh)": that [the level of] vav-hei, which is [the level of] the Jerusalem below, will be at the very rank of yud-hei, which is [the level of] the Mishkan of the Testimony.

כי מה שעכשיו אינו מושג כלל רק בבח"י שלילה כו' יומשך לע"ל בבח"י גלוי וזהו דירה בתחתונים בבח"י ו"ה דוקא.

For what is now not apprehended at all, only in [the manner of] negation, etc., will in the Time to Come be drawn down in a revealed way. And this is a dwelling place among the lower realms, in [the level of] vav-hei specifically.

ולכן נאמר אלע"ל לשון והי'. והיה ביום ההוא כו' דפ"י והיה היינו שבח"י ו"ה קודם לבח"י י"ה לפי שיהיה דירה בתחתונים כו':

Therefore, of the Time to Come the term vehayah is said: "And it shall be (vehayah) on that day," etc. For the meaning of vehayah is that [the level of] vav-hei precedes [the level of] yud-hei, because there will be a dwelling place among the lower realms, etc.

64 קיצור ענין. שבסדר התפלה בכל יום נמצא כ"ז. כי פסוד"ז זהו כענין בח"י עבודת הלויים ועי"ז מגיע בשמע ישראל לבח"י יחו"ע.

Summary of the matter: all this is found in the order of prayer every day. For Pesukei deZimra is like [the level of] the service of the Levites, and through this one reaches, in "Hear, O Israel," [the level of] the higher unity (yichuda ila'ah).

וזהו פקד ע"פ משה ומלמעלה למטה זהו בח"י איתמר ע"ד אז נדברו יראי ה':

This is "reckoned at the word of Moshe." And from above to below is [the level of] Isamar, along the lines of "Then those who fear G-d spoke."

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: [likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/](https://www.likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/)

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From [likuteitorah.com/likutei-torah/pekudei/1/](https://www.likuteitorah.com/likutei-torah/pekudei/1/)

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok